

<p>DREPTURILE LA LIBERTATE ȘI SECURITATE PERSONALĂ ȘI LIBERTATEA DE MIȘCARE SE APLICĂ SOLICITANȚILOR DE AZIL</p>	<p>CUSTODIA PUBLICĂ TREBUIE SĂ FIE ÎN CONFORMITATE CU LEGEA ȘI PERMISĂ DE ACEASTA</p>	<p>CUSTODIA PE PERIOADĂ NEDETERMINATĂ ESTE ARBITRARĂ, IAR LIMITA MAXIMĂ A CUSTODIEI PUBLICE TREBUIE SĂ FIE REGLEMENTATĂ PRIN LEGE</p>
<p>DECIZIILE DE LUARE ÎN CUSTODIE PUBLICĂ SAU DE PRELUNGIRE A CUSTODIEI PUBLICE TREBUIE SĂ FIE SUPUSE PROTECȚIILOR PROCEDURALE</p>	<p>CIRCUMSTANȚELE SPECIFICE ȘI NEVOILE SOLICITANȚILOR DE AZIL TREBUIE SĂ FIE LUATE ÎN CONSIDERARE</p>	
	<p>CONDIȚIILE CUSTODIEI PUBLICE TREBUIE SĂ FIE UMANE ȘI DEMNE</p>	<p>CUSTODIA PUBLICĂ TREBUIE SĂ FIE SUPUSĂ MONITORIZĂRII INDEPENDENTE ȘI INSPECȚIEI</p>

Ghid privind custodia publică

Linii directe privind criteriile și standardele aplicabile în legătură cu custodia publică a solicitanților de azil și alternativele la custodia publică

<p>CUSTODIA PUBLICĂ NU TREBUIE SĂ FIE DISCRIMINATORIE</p>	<p>CUSTODIA PUBLICĂ NU TREBUIE SĂ FIE ARBITRARĂ, IAR ORICE DECIZIE DE LUARE ÎN CUSTODIE PUBLICĂ TREBUIE SĂ AIBĂ LA BAZĂ O EVALUARE A CIRCUMSTANȚELOR SPECIFICE ALE PERSOANEI</p>	<p>DREPTUL DE A SOLICITA AZIL TREBUIE RESPECTAT</p>
---	--	---

UNHCR

Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

UNHCR publică *Ghidul privind criteriile și standardele aplicabile în legătură cu custodia publică a solicitanților de azil și alternativele la custodie publică* în conformitate cu mandatul organizației, așa cum este acesta inclus în *Statutul Biroului Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați*, coroborat cu Articolul 35 al *Convenției privind statutul refugiaților din 1951* și Articolul II al *Protocolului la această Convenție din 1967*. Acest Ghid înlocuiește *Ghidul UNHCR privind criteriile și standardele aplicabile în legătură cu custodia publică a solicitanților de azil*, februarie 1999.

Acest Ghid urmărește să ofere asistență guvernelor, parlamentarilor, practicienilor în domeniul dreptului, decidenților, inclusiv din sistemul judiciar, precum și altor organisme internaționale și naționale care sunt active în domeniul custodiei publice și azilului, inclusiv organizații neguvernamentale, instituții naționale ale drepturilor omului și personalul UNHCR.

Ghidul este disponibil pe internet la adresa:

<http://www.unhcr.org/refworld/docid/503489533b8.html>

© UNHCR 2012

Layout & Design: BakOS DESIGN

Cuprins

Introducere	6
Domeniul de cuprindere	8
Terminologie	9
Linii directoare	11
Linia directoare 1: Dreptul de a solicita azil trebuie respectat	12
Linia directoare 2: Drepturile la libertate și securitate personală și libertatea de mișcare se aplică solicitanților de azil	13
Linia directoare 3: Custodia publică trebuie să fie în conformitate cu legea și permisă de aceasta	14
Linia directoare 4: Custodia publică nu trebuie să fie arbitrară, iar orice decizie de luare în custodie publică trebuie să aibă la bază o evaluare a circumstanțelor specifice ale persoanei, în conformitate cu următoarele:	
Linia directoare 4.1: Custodia publică este o măsură excepțională și se justifică doar într-un scop legitim	16
4.1.1 Pentru protejarea ordinii publice	16
4.1.2 Pentru protejarea sănătății publice	18
4.1.3 Pentru protejarea securității naționale	19
4.1.4 Scopuri care nu justifică custodia publică	19
Linia directoare 4.2: La custodie publică trebuie să se recurgă atunci când se stabilește că aceasta este necesară, rezonabilă în toate circumstanțele și proporțională cu scopul ei legitim	21
Linia directoare 4.3: Alternativele la custodia publică trebuie să fie luate în considerare	22

Linia directoare 5: Custodia publică nu trebuie să fie discriminatorie	25
Linia directoare 6: Custodia pe perioadă nedeterminată este arbitrară, iar limita maximă a custodiei publice trebuie să fie reglementată prin lege	26
Linia Directoare 7: Deciziile de luare în custodie publică sau de prelungire a custodiei publice trebuie să fie supuse protecțiilor procedurale	27
Linia directoare 8: Condițiile custodiei publice trebuie să fie umane și demne	29
Linia directoare 9: Circumstanțele specifice și nevoile solicitanților de azil trebuie să fie luate în considerare	33
Linia directoare 9.1 Victimele traumei sau torturii	33
Linia directoare 9.2 Copiii	34
Linia directoare 9.3 Femeile	37
Linia directoare 9.4 Victimele sau posibilele victime ale traficului de persoane	38
Linia directoare 9.5 Solicitanții de azil cu dizabilități	38
Linia directoare 9.6 Solicitanții de azil vârstnici	39
Linia directoare 9.7 Solicitanții de azil care sunt lesbiene, homosexuali, bisexuali, transsexuali sau intersexuali	39
Linia directoare 10: Custodia publică trebuie să fie supusă monitorizării independente și inspecției	40
Anexa A: Alternativele la custodia publică	41
Note de final	46
Legături utile	62

Introducere

1. Drepturile la libertate și securitate personală sunt drepturi fundamentale, care se reflectă în interzicerea la nivel internațional a custodiei publice arbitrare și care sunt susținute de dreptul la libertate de mișcare. Deși recunoaște plaja de provocări contemporane cu care se confruntă sistemele naționale de azil, cauzate de migrația ilegală, precum și dreptul statelor de a controla intrarea și șederea persoanelor care nu sunt cetățeni ai respectivelor teritorii, sub rezerva standardelor privind refugiații și drepturile omului,¹ prezentul Ghid reflectă starea actuală a dreptului internațional în ceea ce privește custodia publică a solicitanților de azil și urmărește să orienteze:
 - (a) guvernele în procesul de elaborare și implementare a politicilor în materie de azil și migrație, care implică elemente de custodie publică; și
 - (b) decidenții, inclusiv judecătorii, în procesul de evaluare a oportunității custodiei publice în fiecare caz în parte.
2. Având în vedere greutățile pe care le implică, precum și în conformitate cu dreptul internațional și standardele aplicabile refugiaților și drepturilor omului, custodia publică a solicitanților de azil trebuie în mod normal evitată și să se recurgă la această măsură doar în ultimă instanță. De vreme ce solicitarea azilului nu este un act ilegal, orice restricții impuse persoanelor care își exercită acest drept trebuie să fie în limitele legii, atent circumscrise și supuse unei revizuirii prompte. Custodia publică se poate aplica doar atunci când urmărește un scop legitim și s-a stabilit că este deopotrivă necesară și proporțională în fiecare caz în parte. Respectarea dreptului de a solicita azil implică instituirea unor mecanisme deschise și umane de recepție a solicitanților de azil, inclusiv un tratament în siguranță, demnitate și compatibil cu drepturile omului.²

3. Există numeroase modalități prin care guvernele pot aborda problema migrației ilegale - altele decât custodia publică - care iau în considerare preocupările guvernelor, precum și circumstanțele particulare ale persoanei în cauză.³ De fapt, nu există dovezi conform cărora custodia publică are vreun efect de restrângere a migrației ilegale.⁴ Indiferent de un astfel de efect, politicile privind custodia publică ce vizează limitarea acestui fenomen sunt în general ilegale, în conformitate cu dreptul internațional al drepturilor omului, pentru că nu au la bază o evaluare individuală a oportunității luării în custodie. Dincolo de asigurarea conformității cu standardele drepturilor omului, guvernele sunt încurajate să își revizuiască politicile și practicile în materie de custodie publică în lumina celor mai recente cercetări realizate asupra alternativelor la custodia publică (unele dintre acestea sunt menționate în prezentul Ghid). UNHCR își declară disponibilitatea de a asista guvernele în conceperea de alternative la programele de custodie publică.

Domeniul de cuprindere

4. Prezentul Ghid reflectă situația dreptului internațional în ceea ce privește custodia publică - din motive în legătură cu imigrația - a solicitanților de azil și a altor persoane aflate în căutarea protecției internaționale. Acesta se aplică în egală măsură și refugiaților și altor persoane despre care s-a constatat că au nevoie de protecție internațională, dacă acestea sunt luate în custodie publică în mod excepțional din motive în legătură cu imigrația. Ghidul se aplică și apatrizilor care solicită azil, deși nu acoperă în mod specific situația apatrizilor care nu solicită azil,⁵ persoanelor despre care se constată că nu au nevoie de protecție internațională⁶ sau altor migranți, deși multe dintre standardele detaliate în conținutul său se aplică acestora mutatis mutandis. Acest lucru este în special valabil în ceea ce privește apatrizii care nu sunt refugiați în contextul migrator și care se confruntă cu un risc crescut de luare arbitrară în custodie publică. Prezentul Ghid nu se referă la solicitanții de azil sau refugiații încarcerați pentru că au comis infracțiuni.

Terminologie

CUSTODIA PUBLICĂ

5. În scopul prezentului Ghid, „**custodie publică**” se referă la privarea de libertate sau închiderea într-o unitate închisă pe care solicitantul de azil nu are permisiunea să o părăsească după dorință, inclusiv, fără a se limita la închisori sau unități specializate de detenție, centre de recepție închise sau centre de deținere.
6. Locul custodiei publice poate fi administrat fie de autoritățile publice, fie de contractori privați; închiderea poate fi autorizată printr-o procedură administrativă sau judiciară, sau persoana poate fi închisă cu sau fără o autoritate „legală”. Custodia publică sau închiderea se află la limita extremă a spectrului mijloacelor de privare de libertate (vezi Figura 1). Alte restricții ale libertății de mișcare în contextul migrator sunt de asemenea supuse standardelor internaționale.⁷ Diferențierea între privarea de libertate (custodia publică) și alte restricții cu un caracter inferior impuse mișcării se referă mai degrabă la „*grad sau intensitate, decât la caracter sau fond*”.⁸ Deși acest Ghid se axează mai mult pe custodia publică (sau închiderea totală), abordează totuși, deși doar parțial, și alte măsuri care nu pot fi clasificate ca și închidere totală.
7. Custodia publică se poate produce într-o gamă largă de locații, inclusiv în frontierele terestre și cele maritime, în „zonele internaționale” din aeroporturi,⁹ pe insule,¹⁰ pe ambarcațiuni,¹¹ precum și în taberele de refugiați, în propria locuință a unei persoane (arest la domiciliu) și chiar extrateritorial.¹² Indiferent de denumirea pe care un anumit loc al custodiei publice o poartă, întrebările importante aici sunt dacă un solicitant de azil este privat de libertate de facto și dacă această privare de libertate este legală în conformitate cu dreptul internațional.

Figura 1¹³

ALTERNATIVE LA CUSTODIA PUBLICĂ

8. **„Alternativele la custodia publică“** nu este o formulare juridică, dar este folosită în prezentul Ghid ca și prescurtare pentru orice legislație, politică sau practică ce permite solicitanților de azil să locuiască în comunitate, sub rezerva unui număr de condiții sau restricții impuse libertății lor de mișcare. De vreme ce anumite alternative la custodia publică implică varii restricții impuse mișcării sau libertății (iar unele pot fi clasificate drept forme de custodie publică), ele sunt de asemenea supuse standardelor în materie de drepturile omului (vezi Figura 2).

SOLICITANT DE AZIL

9. Termenul **„solicitant de azil“** așa cum este folosit în acest Ghid se referă la persoanele care solicită statutul de refugiat în conformitate cu definiția dată „refugiatului“ în Convenția din 1951 și Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților („Convenția din 1951“)¹⁴ sau în orice alt instrument regional în materie de refugiați,¹⁵ precum și orice alte persoane care urmăresc să obțină forme de protecție complementară, subsidiară sau temporară.¹⁶ Ghidul acoperă acele persoane ale căror cereri sunt luate soluționate în cadrul procedurilor de determinare a statutului, precum și în cadrul procedurilor privind admisibilitatea, pre-selecția sau alte proceduri similare. Ghidul se aplică și acelor persoane care își exercită dreptul de a solicita revizuirea judiciară a cererilor lor de protecție internațională.

APATRID

10. Un **„apatrid“** este definit în dreptul internațional drept o persoană „care nu este considerată un cetățean de niciun stat în virtutea legilor respectivului stat“.¹⁷ Formularea „apatrid solicitant de azil“ se referă la un apatrid care dorește să obțină statutul de refugiat pe baza Convenției din 1951,¹⁸ sau altă formă de protecție internațională.

Liniile directoare ale UNHCR privind custodia publică

Linia directoare 1.	Dreptul de a solicita azil trebuie respectat		
Linia directoare 2.	Dreptul la libertate și securitate personală și la libertate de mișcare se aplică solicitanților de azil		
Linia directoare 3.	Custodia publică trebuie să fie în conformitate cu și autorizată prin lege		
Linia directoare 4.	Custodia publică nu trebuie să fie arbitrară, iar orice decizie de luare în custodie publică trebuie să aibă la bază o evaluare a circumstanțelor specifice ale persoanei, în conformitate cu următoarele:		
	Linia directoare 4.1	Linia directoare 4.2	Linia directoare 4.3
	Custodia publică este o măsură excepțională și se justifică doar într-un scop legitim	La custodia publică trebuie să se recurgă doar atunci când se stabilește că aceasta este necesară, rezonabilă în toate circumstanțele și proporțională cu un scop legitim	Alternativele la custodia publică trebuie să fie luate în considerare
Linia directoare 5.	Custodia publică nu trebuie să fie discriminatorie		
Linia directoare 6.	Custodia pe perioadă nedeterminată este arbitrară, iar limita maximă a custodiei publice trebuie să fie reglementată prin lege		
Linia directoare 7.	Deciziile de luare în custodie publică sau de prelungire a custodiei publice trebuie să fie supuse protecțiilor procedurale		
Linia directoare 8.	Condițiile custodiei publice trebuie să fie umane și demne		
Linia directoare 9.	Circumstanțele specifice și nevoile solicitanților de azil trebuie să fie luate în considerare		
Linia directoare 10.	Custodia publică trebuie să fie supusă monitorizării independente și inspecției		

LINIA DIRECTOARE 1:

Dreptul de a solicita azil trebuie respectat

11. Fiecare persoană are dreptul de a solicita și obține azil în alte țări, împotriva persecuției, încălcărilor grave ale drepturilor omului și altor riscuri grave. Solicitarea de azil nu este deci un act ilegal.¹⁹ Mai mult, Convenția din 1951 prevede că solicitanții de azil nu vor fi sancționați pentru intrare sau ședere ilegală, cu condiția să se prezinte la autorități fără întârziere și să prezinte o cauză bună pentru intrarea sau prezența lor ilegală.²⁰ În exercitarea dreptului de a solicita azil, solicitanții de azil sunt deseori nevoiți să sosească sau să intre pe un teritoriu fără o autorizație prealabilă. Poziția solicitanților de azil poate astfel să difere fundamental de cea a migranților obișnuiți prin faptul că ei se pot afla în situația de a nu putea să respecte formalitățile legale pentru intrare. Spre exemplu, uneori ei nu pot să obțină documentația necesară înainte de fuga lor din cauza temerii de persecuție și/sau a caracterul urgent al plecării lor. Acești factori, alături de faptul că solicitanții de azil au trăit deseori evenimente traumatice, trebuie să fie luați în considerare în determinarea oricăror restricții impuse libertății de mișcare, ca urmare a intrării sau prezenței lor ilegale.

LINIA DIRECTOARE 2:

Drepturile la libertate și securitate personală și libertatea de mișcare se aplică solicitanților de azil

12. Drepturile fundamentale la libertate și securitate personală²¹ și la libertate de mișcare²² sunt exprimate în majoritatea instrumentelor internaționale și regionale în materie de drepturile omului și reprezintă componente esențiale ale sistemelor juridice construite pe principiul statului de drept. Comitetul Executiv al Programului Înaltului Comisar (ExCom) a făcut în repetate rânduri referire la custodia publică a solicitanților de azil.²³ Aceste drepturi se aplică în principiu tuturor ființelor umane, indiferent de statutul lor de imigrație, refugiat, solicitant de azil sau de altă natură.²⁴
13. Articolul 31 al Convenției din 1951 prevede în mod specific nesanționarea refugiaților (și a solicitanților de azil) care au intrat sau au fost prezenți ilegal, dacă aceștia se prezintă fără întârziere și prezintă o cauză bună pentru intrarea sau șederea lor ilegală. Acesta prevede în plus că restricțiile impuse mișcării acestor refugiați (sau solicitanți de azil) nu vor fi altele decât cele care sunt necesare, iar aceste restricții rămân în vigoare doar până la reglementarea statutului acestora sau admiterea într-o altă țară.²⁵ Articolul 26 al Convenției din 1951 prevede mai departe libertatea de mișcare și de a-și alege locul de reședință pentru refugiații care se află legal pe teritoriu.²⁶ Solicitanții de azil sunt considerați legal pe teritoriu în scopul beneficiii de această prevedere.²⁷
14. Aceste drepturi împreună - dreptul de a solicita azil, nesanționarea intrării sau șederii ilegale și dreptul la libertate și securitate personală și la libertate de mișcare - înseamnă că la luarea în custodie publică a solicitanților de azil trebuie să se recurgă doar în ultimă instanță, libertatea fiind în poziția implicită.

LINIA DIRECTOARE 3:

Custodia publică trebuie să fie în conformitate cu legea și permisă de aceasta

15. Orice măsură de luare în custodie publică sau privare de libertate trebuie să fie în conformitate cu și autorizată de legea națională.²⁸ Orice privare de libertate care nu este în conformitate cu legea națională este considerată ilegală, în virtutea atât a legilor naționale, cât și a dreptului internațional. În același timp, deși legislația națională este considerentul primar pentru determinarea legalității custodiei publice, *„aceasta nu sunt întotdeauna și elementul decisiv în evaluarea justificării privării de libertate“*.²⁹ În special, un factor aparte ce trebuie să fie luat în considerare este scopul care stă la baza prevenirii privării în mod arbitrar de libertate a persoanelor.³⁰
16. Legile privind custodia publică trebuie să se conformeze principiului certitudinii legale. Acesta impune, printre altele, ca legea și consecințele sale să fie previzibile și anticipabile.³¹ Legea care permite custodia publică nu trebuie, spre exemplu, să aibă un efect retroactiv.³² Identificarea explicită a motivelor custodiei publice în legislația națională este un element de conformitate cu cerința certitudinii legale.³³
17. Insuficiența garanțiilor menite să protejeze împotriva custodiei publice în astfel de legi, cum ar fi omiterea limitelor perioadei maxime a custodiei publice sau absența accesului la o cale de atac eficace pentru contestarea acestei măsuri, poate pune la îndoială validitatea legală a oricărei măsuri de luare în custodie publică.³⁴

LINIA DIRECTOARE :

Custodia publică nu trebuie să fie arbitrară, iar orice decizie de luare în custodie publică trebuie să aibă la bază o evaluare a circumstanțelor specifice ale persoanei

18. Custodia publică în contextul migrator nu este interzisă per se în dreptul internațional, așa cum nici dreptul la libertatea personală nu este unul cu caracter absolut.³⁵ Cu toate acestea, dreptul internațional prevede protecții de fond împotriva custodiei publice ilegale și arbitrare în egală măsură (vezi Linia directoare 3). „Caracterul arbitrar“ trebuie interpretat într-un sens larg pentru a include nu doar ilegalitatea, ci și elemente legale de lipsa caracterul corespunzător, inechitate și lipsa de predictibilitate.³⁶ Pentru a asigura protecție împotriva caracterului arbitrar, orice măsură de luare în custodie publică trebuie neapărat să vizeze un anumit caz individual, să fie rezonabilă în toate circumstanțele și proporțională cu scopul legitim (vezi Linii directoare 4.1 și 4.2).³⁷ Mai mult, neluarea în considerare a altor posibile măsuri mai puțin coercitive sau intruzive poate face de asemenea ca măsura custodiei publice să fie una arbitrară (Linia directoare 4.3).
19. Ca și drept fundamental, deciziile de luare în custodie publică trebuie să se bazeze pe o evaluare detaliată și individualizată a necesității luării în custodie publică, în conformitate cu un scop legitim. Instrumentele adecvate de selecție sau evaluare pot ghida decidenții în acest sens, iar acestea trebuie să ia în considerare circumstanțele sau nevoile speciale ale anumitor categorii de solicitanți de azil (vezi Linia directoare 9). Factorii care pot ghida astfel de decizii pot include etapa procesului de azil, destinația finală vizată, legăturile cu comunitatea și/sau de familie, comportamentul de conformare anterior sau caracterul, precum și riscul sustragerii sau articularea dorinței și a înțelegerii necesității conformării.
20. În legătură cu alternativele la custodia publică (Linia directoare 4.3 și Anexa A), caracterul corespunzător al plasării în comunitate trebuie să pună în balanță circumstanțele persoanei cu riscul pentru comunitate. Corelarea unei persoane și/sau a familiei acesteia cu o comunitate adecvată trebuie să fie parte a evaluării, inclusiv nivelul serviciilor de asistență necesare și disponibile.

Custodia publică obligatorie sau automată este arbitrară pentru că nu are la bază o examinare a necesității acestei măsuri într-un anume caz.³⁸

LINIA DIRECTOARE 4.1:

Custodia publică este o măsură excepțională și se justifică doar într-un scop legitim

21. La custodie publică trebuie să se recurgă doar în mod excepțional pentru un scop legitim. În absența unui astfel de scop, custodia publică este considerată arbitrară, chiar și atunci când intrarea pe teritoriu a fost ilegală.³⁹ Scopurile custodiei publice trebuie să fie clar definite în legislație și/sau reglementări (vezi Linia directoare 3).⁴⁰ În contextul aplicării măsurii custodiei publice asupra solicitanților de azil, se remarcă trei scopuri pentru care această măsură se poate dovedi necesară într-un anume caz, iar acestea sunt în general în conformitate cu dreptul internațional, și anume ordinea publică, sănătatea publică sau securitatea națională.

4.1.1 Pentru protejarea ordinii publice

Pentru a preveni sustragerea și/sau în cazul unei posibile lipse a cooperării din partea persoanei în cauză

22. Acolo unde există motive temeinice să se creadă că un anumit solicitant de azil se va sustrage sau va refuza să coopereze cu autoritățile, custodia publică poate fi măsura necesară în acest caz specific.⁴¹ Factorii ce trebuie puși în balanță în evaluarea generală a necesității măsurii custodiei publice pot include, spre exemplu, un istoric al cooperării sau lipsei de cooperare, conformarea sau neconformarea cu condițiile eliberării sau eliberării condiționate în trecut, legăturile cu comunitatea sau de familie sau cu alte rețele de sprijin în țara de azil, dorința sau refuzul de a furniza informații despre elementele de bază ale cererii, sau dacă cererea este în mod evident nefondată sau abuzivă.⁴² Trebuie să existe metode adecvate de selecție și evaluare prin care să se asigure că persoanele care sunt solicitanți de azil de bună credință nu sunt luați astfel în custodie publică în mod arbitrar.⁴³

În legătură cu procedurile accelerate în cazul unor cereri care sunt în mod evident nefondate sau abuzive

23. Custodia publică asociată procedurilor accelerate în cazul unor cereri care sunt în mod evident nefondate sau abuzive, trebuie să fie reglementată prin lege și, așa cum impun considerentele privind caracterul proporțional, trebuie să pună în balanță diferitele interese.⁴⁴ Orice măsură de luare în custodie publică asociată procedurilor accelerate se va aplica doar în cazurile despre care s-a stabilit că sunt „în mod evident nefondate” sau „în mod clar abuzive”,⁴⁵ iar persoane luate în custodie publică au dreptul la protecțiile prevăzute de prezentul Ghid.

Pentru verificarea inițială a identității și/sau a securității

24. Pot fi permise perioade minime de luare în custodie publică pentru a realiza verificări inițiale ale identității și de securitate, atunci când identitatea unei persoane nu este determinată sau este contestată, sau atunci când există indicii ale unor riscuri de securitate.⁴⁶ În același timp, custodia publică trebuie să dureze doar atât cât este necesar pentru a se depune eforturi rezonabile în vederea stabilirii identității sau realizării verificărilor de securitate, și sub rezerva unor limite de timp strict stabilite prin lege (vezi mai jos).

25. Având în vedere faptul că solicitanții de azil au deseori motive temeinice pentru a intra ilegal într-o țară sau pentru a se deplasa în ilegalitate,⁴⁷ inclusiv călătoria fără documente de identitate, este important să se asigure că prevederile în materie de imigrație nu impun cerințe lipsite de realism în ceea ce privește cantitatea și calitatea documentelor de identitate ce se așteaptă să fie prezentate de solicitanții de azil. De asemenea, în absența documentației, identitatea poate fi stabilită și cu ajutorul altor informații. Imposibilitatea de a prezenta documente nu trebuie interpretată automat drept dorință de a nu coopera și nici nu trebuie să conducă la o evaluare de securitate negativă. Solicitanții de azil care sosesc fără documente pentru că nu le-au putut obține în țara lor de origine nu trebuie să fie luați în custodie publică doar din acest motiv. Mai degrabă, evaluare trebuie să vizeze dacă solicitantul de azil poate să furnizeze o explicație plauzibilă pentru absența sau distrugerea documentelor sau deținerea de documente false, dacă acesta a avut intenția de a induce în eroare autoritățile sau dacă acesta refuză să coopereze în procesul de verificare a identității.

26. Trebuie să existe termene stricte în ceea ce privește luarea în custodie publică în scopul verificării, deoarece lipsa documentelor poate conduce și este una dintre principalele cauze ale custodiei publice pe durată nedeterminată sau prelungite.
27. Deși naționalitatea este de regulă o parte componentă a identității unei persoane, aceasta este dificil de evaluat, și, în măsura în care se referă la solicitanți de azil, evaluarea trebuie să aibă loc în cadrul unei proceduri adecvate.⁴⁸

Pentru a înregistra, în contextul unui interviu preliminar, elementele pe care se bazează cererea de protecție internațională, care nu ar fi putut fi altfel obținute în lipsa custodiei publice

28. Luarea în custodie publică a unui solicitant de azil pentru o perioadă limitată de timp în scopul înregistrării, în contextul unui interviu preliminar, a elementelor cererii de protecție internațională, este permisă.⁴⁹ Cu toate acestea, o astfel de măsură se poate justifica doar atunci când informațiile nu ar fi putut fi obținute în absența custodiei publice. Acest lucru implică obținerea de fapte esențiale de la solicitantul de azil cu privire la cauza solicitării azilului, dar nu ar trebui să reprezinte în mod obișnuit o determinare a întregului fond al cererii. Această excepție de la principiul general - conform căruia la custodia publică a solicitanților de azil trebuie să se recurgă doar în ultimă instanță - nu poate fi folosită pentru a justifica măsura custodiei publice pe toată durata procedurii de determinare a statutului sau pentru o perioadă nelimitată de timp.

4.1.2 Pentru protejarea sănătății publice

29. Realizarea examinărilor medicale a solicitanților de azil poate reprezenta o bază legitimă pentru închiderea acestora o anumită perioadă de timp, cu condiția însă ca măsura să fie justificată în respectivul caz, sau, alternativ, ca și măsură preventivă în eventualitatea unor anumite boli transmisibile sau epidemii. În contextul imigrației, aceste examinări medicale pot fi realizate la intrarea în țară sau cât mai curând după aceea. Orice prelungire a perioadei de închidere sau restricționare a mișcării din acest motiv trebuie să aibă loc doar dacă se justifică în scopul tratamentului, este autorizată de personalul medical și, în aceste circumstanțe, doar până la finalizarea tratamentului. Măsura închiderii trebuie să se realizeze în unități adecvate, cum ar fi clinici, spitale sau centre medicale de specialitate din aeroporturi/de la frontieră. Doar personalul medical, sub supraveghere judiciară, poate decide prelungirea măsurii de închidere din motive medicale după momentul examinării medicale inițiale.

4.1.3 Pentru protejarea securității naționale

30. Guvernele se pot dovedi nevoite să ia în custodie publică o anumită persoană care prezintă o amenințare la adresa securității naționale.⁵⁰ Chiar dacă determinarea a ceea ce înseamnă o amenințare la adresa securității naționale este o responsabilitate în apanajul guvernului, măsurile luate (cum ar fi custodia publică) trebuie să respecte standardele prevăzute de acest Ghid, în special faptul că măsura custodiei publice trebuie să fie necesară, proporțională cu amenințarea, nediscriminatorie și să facă obiectul supravegherii judiciare.⁵¹

4.1.4 Scopuri care nu justifică custodia publică

31. Custodia publică care nu este vizată într-un scop legitim este considerată arbitrară.⁵² Prezentăm în continuare câteva exemple.

Custodia publică pentru a sancționa intrarea ilegală și/sau ca un impediment în solicitarea de azil.

32. După cum am menționat în Liniile directoare 1 și 2, custodia publică din unicul motiv că persoana solicită azil nu este legală în dreptul internațional.⁵³ Intrarea sau șederea ilegală a solicitanților de azil nu dă automat dreptul statului de a lua în custodie publică sau de a restricționa în orice alt mod libertatea de mișcare. Custodia publică impusă pentru a zădărnici solicitarea de azil sau pentru a-i convinge pe cei care au demarat procedura să renunțe nu este în conformitate cu normele internaționale. Mai mult, custodia publică nu este permisă ca și măsură punitivă - de exemplu, penală - sau ca sancțiune disciplinară pentru intrarea sau prezența ilegală într-o țară.⁵⁴ Dincolo de a reprezenta o sancțiune în conformitate cu Articolul 31 al Convenției din 1951, aceasta poate reprezenta și o pedeapsă colectivă cu încălcarea dreptului internațional al drepturilor omului.⁵⁵

Luarea în custodie publică a solicitanților de azil în vederea expulzării

33. Ca și regulă generală, luarea în custodie publică a solicitanților de azil care sunt în procedura de azil **în vederea expulzării** este ilegală pentru că aceștia nu pot fi îndepărtați de pe teritoriu până la luarea unei decizii cu privire la cererea depusă. Luarea în custodie publică în vederea expulzării se poate produce doar după finalizarea determinării cererii de azil cu o decizie de respingere.⁵⁶ Cu toate acestea, acolo unde există motive să se creadă că un anumit solicitant de azil a depus un apel sau o cerere de azil doar pentru a întârzia sau zădărnici decizia de expulzare sau deportare care duce la îndepărtarea acestuia de pe teritoriu, autoritățile pot avea în vedere măsura custodiei publice - dacă se stabilește că este necesară și proporțională în respectivul caz - pentru a preveni sustragerea în timpul evaluării cererii.

LINIA DIRECTOARE 4.2:

La custodia publică trebuie să se recurgă doar atunci când se stabilește că aceasta este necesară, rezonabilă în toate circumstanțele și proporțională cu un scop legitim

34. Necesitatea, caracterul rezonabil și proporționalitatea măsurii custodiei publice trebuie apreciate în fiecare caz în parte, atât inițial, cât și în timp (vezi Linia directoare 6). Nevoia de a lua o persoană în custodie publică trebuie evaluată în lumina scopului custodiei publice (vezi Linia directoare 4.1), precum și a caracterului rezonabil al respectivei măsuri în toate circumstanțele, acesta din urmă impunând și o evaluare a nevoilor sau considerentelor specifice respectivului caz (vezi Linia directoare 9). Principiul general al proporționalității impune ajungerea la un echilibru între importanța respectării drepturilor la libertate și securitate personală și la libertate de mișcare, și obiectivele politicilor publice care limitează sau neagă aceste drepturi.⁵⁷ Autoritățile nu trebuie să ia măsuri care să depășească ceea ce este stric necesar în vederea atingerii scopului urmărit în fiecare caz în parte. Testarea necesității și proporționalității impune în plus o evaluare a disponibilității altor măsuri mai puțin restrictive sau coercitive (adică alternativele la custodia publică) care ar fi putut să fie aplicate persoanei în cauză și care să fie eficiente în respectivul caz (vezi Linia directoare 4.3 și Anexa A).

LINIA DIRECTOARE 4.3:

Alternativele la custodia publică trebuie să fie luate în considerare

35. Analizarea **alternativelor la custodia publică** - de la cerințele de prezentare la supraveghere structurată în cadrul comunității și/sau programe de gestionare a cazului (vezi Anexa A) - este parte din evaluare generală a necesității, caracterului rezonabil și proporționalității custodiei publice (vezi Linia directoare 4.2). Această analiză asigură faptul că la măsura custodiei publice a solicitanților de azil se recurge nu în primă, ci doar în ultimă instanță. Trebuie demonstrat faptul că, în lumina circumstanțelor specifice ale solicitanților de azil, nu existau alte mijloace mai puțin invazive sau coercitive de a atinge aceleași scopuri.⁵⁸ Astfel, se impune o analiză a disponibilității, eficacității și adecvării alternativelor la custodia publică în fiecare caz în parte.⁵⁹
36. Similar custodiei publice, alternativele la această măsură trebuie să fie în egală măsură guvernate de **legi și reglementări** în vederea evitării impunerii arbitrare de restricții asupra libertății în general sau a libertății de mișcare.⁶⁰ Principiul certitudinii legale impune o reglementare adecvată a acestor alternative (vezi Linia directoare 3). Reglementările legale trebuie să specifice și să explice diferitele alternative disponibile, criteriile care se aplică utilizării lor, precum și autoritatea (autoritățile) responsabilă de implementarea și punerea lor în aplicare.⁶¹
37. Alternativele la custodia publică ce restricționează libertatea solicitanților de azil pot avea un impact asupra drepturilor omului conferite acestora și sunt **supuse standardelor în materie de drepturile omului**, inclusiv revizuirea periodică a fiecărui caz de către un organism independent.⁶² Persoanele ce fac obiectul alternativelor trebuie să beneficieze de acces în timp util la mecanisme efective de contestare, precum și la căi de atac, după caz.⁶³ Alternativele la custodia publică trebuie să fie disponibile nu doar pe hârtie, ci trebuie să fie accesibile și în practică.

38. Este de remarcat faptul că alternativele la custodia publică **nu trebuie utilizate ca și forme de custodie publică**, așa cum acestea nu trebuie să devină alternative la eliberare. Mai mult, ele nu trebuie să se substituie aranjamentelor uzuale de recepție deschisă care nu implică restricții impuse libertății de mișcare a solicitanților de azil.⁶⁴

39. În conceperea alternativelor la custodia publică este important ca statele să respecte principiul **minimei intervenții** și să acorde o atenție deosebită situației specifice a grupurilor vulnerabile, cum ar fi copiii, femeile însărcinate, vârstnicii sau persoanele cu dizabilități sau care au suferit traume (vezi Linia directoare 9).⁶⁵

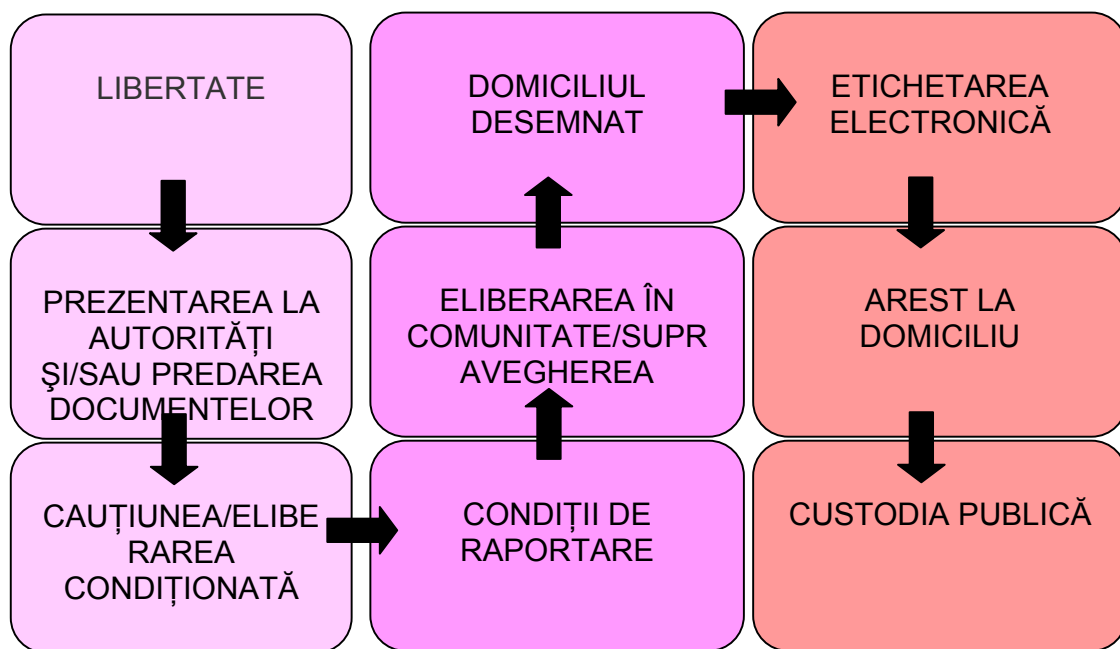

Figura 2⁶⁶

40. Alternativele la custodia publică pot îmbrăca **varii forme**, în funcție de circumstanțele individuale, inclusiv înregistrarea și/sau predarea documentelor, cauțiune/eliberare condiționată/depunerea de garanții, eliberarea în comunitate, condiții de raportare și supravegherea, domiciliul desemnat, monitorizarea electronică sau arestul la domiciliu (pentru explicații privind unele dintre aceste alternative, vezi Anexa A). Ele pot implica restricții mai ridicate sau mai relaxate ale libertății sau libertății de mișcare și nu sunt egale în acest sens (vezi Figura 2). Deși raportarea prin telefon și utilizarea tehnologiilor moderne pot fi privite ca bune practici, în special pentru persoanele cu probleme de mobilitate,⁶⁷ alte forme de monitorizare electronică - cum ar fi brățări de mână sau de gleznă - sunt considerate dure, mai ales datorită stigmatului de infraționalitate care vine cu utilizarea lor,⁶⁸ și trebuie evitate în măsura în care este posibil.

41. Bunele practici indică faptul că alternativele au cea mai mare eficacitate atunci când solicitanții de azil:

- sunt tratați cu demnitate, umanitate și respect pe tot parcursul procedurii de azil;
- sunt informați clar și la obiect, în fiecare etapă, cu privire la drepturile și sarcinile lor aferente alternativelor la custodia publică, precum și la consecințele nerespectării;
- beneficiază de acces la consiliere juridică pe tot parcursul procedurii;
- beneficiază de sprijin material adecvat, cazare și alte condiții de recepție, sau acces la mijloace de subzistență (inclusiv drept de muncă); și
- pot să beneficieze de servicii individualizate de management de caz în legătură cu cererile de azil depuse (explicații suplimentare sunt disponibile în Anexa A).⁶⁹

42. **Documentația** este o caracteristică necesară a programelor de alternative la custodia publică pentru a se asigura că solicitanții de azil (și toți membrii familiilor lor) posedă dovezi ale dreptului de ședere în comunitate. Documentele servesc în plus și ca protecții împotriva (re)luării în custodie publică și pot facilita capacitatea acestor persoane de a închiria o locuință și de a avea acces la un loc de muncă, servicii medicale, educație și/sau alte servicii, după caz.⁷⁰ Informații suplimentare despre diferitele tipuri de alternative la custodia publică și alte măsuri complementare sunt disponibile în Anexa A.

LINIA DIRECTOARE 5:

Custodia publică nu trebuie să fie discriminatorie

43. Dreptul internațional interzice custodia publică sau restricțiile impuse mișcării unei persoane din motive de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau de altă natură, origine națională sau socială, proprietate, statut dobândit prin naștere sau altfel, cum ar fi statutul de solicitant de azil sau de refugiat.⁷¹ Acest lucru se aplică chiar și atunci când există derogări în situații de urgență.⁷² Statele sunt pasibile de acuzații de discriminare dacă impun custodia publică a unei persoane de o „anumită naționalitate”.⁷³ O persoană are măcar dreptul de a contesta luarea sa în custodie publică din aceste motive, iar statul va trebui să demonstreze existența unei baze obiective și rezonabile pentru care a făcut diferența între proprii cetățeni și cei care nu sunt cetățeni, sau, în aceste sens, între diferite persoane care nu sunt cetățeni.⁷⁴

LINIA DIRECTOARE 6:

Custodia pe perioadă nedeterminată este arbitrară, iar limita maximă a custodiei publice trebuie să fie reglementată prin lege

44. După cum am menționat în Linia directoare 4.2, testarea proporționalității se aplică în egală măsură în ceea ce privește ordinul inițial de luare în custodie publică, cât și cu privire la prelungirea acestuia. Durata custodiei publice poate face o decizie de luare în custodie publică altfel legitimă să fie disproporționată și, deci, arbitrară. Custodia publică pe durată nedeterminată în scopul imigrației este considerată arbitrară în dreptul internațional al drepturilor omului.⁷⁵
45. Solicitanții de azil nu trebuie să fie ținuți în custodie publică mai mult decât este necesar, iar acolo unde justificarea acesteia nu mai este valabilă, solicitantul de azil trebuie eliberat imediat (Linia directoare 4.1).⁷⁶
46. Ca și protecție împotriva acestui caracter arbitrar, perioadele maxime de custodie publică trebuie stabilite prin legislația națională. În lipsa unor astfel de specificații, custodia publică poate deveni una prelungită, iar în unele cazuri indefinită, în special în cazul solicitanților de azil apatrizi.⁷⁷ Perioadele maxime de custodie publică nu pot fi ocolite printr-o decizie de eliberare a solicitantului de azil doar pentru a fi luat din nou în custodie publică pe același motive la scurt timp după aceea.

LINIA DIRECTOARE 7:

Deciziile de luare în custodie publică sau de prelungire a custodiei publice trebuie să fie supuse protecțiilor procedurale

47. Dacă se confruntă cu perspectiva luării în custodie publică, dar și în timpul acesteia, solicitanții de azil au dreptul la următoarele garanții procedurale minime:

- (i) de a fi informați la momentul arestului sau luării în custodie publică cu privire la motivele acestei măsuri,⁷⁸ și la drepturile pe care le au în acest sens, inclusiv cu privire la procedurile de revizuire, într-o limbă și folosind termeni pe care îi pot înțelege.⁷⁹
- (ii) de a fi informații cu privire la dreptul la asistență juridică. Asistența juridică gratuită trebuie oferită acolo unde aceasta este disponibilă și cetățenilor în situații similare,⁸⁰ și trebuie să fie disponibilă cât mai repede cu putință după arestare sau luarea în custodie publică pentru a ajuta persoana afectată de măsură să își înțeleagă drepturile. Comunicarea între consilierul juridic și solicitantul de azil se va supune principiilor confidențialității avocat-client. Avocații trebuie să aibă acces la clienți, la evidențele deținute despre client și să poată să se întâlnească cu clientul într-un mediu sigur și privat.
- (iii) de a fi prezentați cu promptitudine în fața unei autorități judiciare sau independente pentru revizuirea deciziei de luare în custodie publică. Această revizuire va fi în mod ideal una automată și are loc, în primă instanță, în termen de 24-48 de ore de la decizia inițială de reținere a solicitantului de azil. Organismul de revizuire trebuie să fie independent de autoritatea care a decis inițial luarea în custodie publică, și să aibă autoritatea de a elibera sau modifica circumstanțele eliberării.⁸¹
- (iv) în urma revizuirii măsurii custodiei publice, sunt necesare revizurii periodice ale necesității continuării aplicării măsurii de către o instanță sau un organism independent, la care solicitantul de azil și/sau reprezentantul acestuia să aibă dreptul să participe. Bune practici indică faptul că în urma unei confirmări judiciare inițiale a dreptului la luarea în custodie publică, revizuirea va avea loc la fiecare șapte zile până la împlinirea unei luni și ulterior până la împlinirea termenului maxim prevăzut de lege.

- (v) indiferent de revizuirile prevăzute la punctele (iii) și (iv), fie personal, fie prin reprezentant, dreptul de a contesta legalitatea măsurii custodiei publice în fața unei instanțe în orice moment trebuie respectat.⁸² Sarcina probei în ceea ce privește legalitatea custodiei publice aparține autorităților în cauză. După cum am evidențiat și în Linia directoare 4, autoritățile trebuie să stabilească că există o bază legală pentru măsura luării în custodie publică, că măsura custodiei publice este justificată în conformitate cu principiul necesității, caracterului rezonabil și al proporționalității, și că în respectivul caz au fost luate în considerare alte mijloace mai puțin intruzive de a atinge aceleași obiective.
- (vi) persoanele aflate în custodie publică trebuie să beneficieze de acces la procedurile de azil, iar custodia publică nu trebuie să reprezinte un obstacol în calea posibilității ca solicitanții de azil să își continue cererea.⁸³ Accesul la procedurile de azil trebuie să fie unul realist și eficace, inclusiv termenele pentru depunerea materialelor justificative să fie corespunzătoare pentru o persoană aflată în custodie publică, iar accesul la asistență juridică și lingvistică trebuie să fie de asemenea disponibil.⁸⁴ Este important ca solicitanții de azil aflați în custodie publică să beneficieze de informații juridice corecte cu privire la procesul de azil și drepturile lor.
- (vii) de a contacta și de a fi contactat de UNHCR.⁸⁵ Accesul la alte organisme, cum ar fi organismul național pentru refugiați sau alte agenții, inclusiv la avocatului poporului, comisiile pentru drepturile omului sau ONG-uri, trebuie să fie disponibil acolo unde se impune. Dreptul de a comunica cu acești reprezentanți în privat și mijloacele prin care se stabilește contactul, trebuie să fie de asemenea disponibile.
- (viii) protecția generală a datelor și principiile confidențialității trebuie respectate în legătură cu informațiile despre solicitantul de azil, inclusiv aspectele legate de sănătate.
- (ix) nivelul de alfabetizare trebuie identificat cât mai devreme cu putință și trebuie să existe un mecanism care să permită solicitanților de azil analfabeți să facă solicitări, cum ar fi solicitări de a se întâlni cu un avocat, medic, vizitator sau de a depune plângeri.⁸⁶

LINIA DIRECTOARE 8:

Condițiile custodiei publice trebuie să fie umane și demne

48. Dacă sunt luați în custodie publică, solicitanții de azil sunt îndreptățiți la următoarele condiții minime de custodie publică:

- (i) Custodia publică poate să aibă loc în mod legal doar în locuri recunoscute oficial ca locuri de custodie publică. Custodia publică în celule de poliție nu este corespunzătoare.⁸⁷
- (ii) Solicitanții de azil trebuie tratați cu demnitate și în conformitate cu standardele internaționale.⁸⁸
- (iii) Custodia publică a solicitanților de azil din motive conexe imigrației **nu trebuie să aibă un caracter punitiv**.⁸⁹ Utilizarea penitenciarelor, închisorilor și facilităților proiectate sau operate ca și penitenciare sau închisori trebuie evitate. Dacă solicitanții de azil sunt reținuți în astfel de centre, ei trebuie separați de populația generală a penitenciarelor.⁹⁰ Standardele aplicabile infractorilor (cum ar fi purtarea uniformei de deținut sau încătușarea) nu sunt considerate corespunzătoare.
- (iv) Numele persoanelor aflate în custodie publică și locul custodiei publice, precum și numele persoanelor responsabile de acestea, trebuie să fie menționate în **registre** disponibile și accesibile tuturor celor interesați, inclusiv rude și consilieri juridici. Accesul la aceste informații, însă, trebuie să fie pus în balanță cu problema confidențialității.
- (v) În unitățile unde se află persoane de ambele sexe, femeile și bărbații vor fi **separați**, dacă nu aparțin aceleiași unități familiale. Copiii trebuie de asemenea separați de adulți, exceptând situația când sunt înrudiți.⁹¹ Acolo unde este posibil, trebuie să se asigure cazare familiilor. Cazarea pentru familii poate preveni situațiile în care unele familii (în special tați care călătoresc singuri cu copiii) să ajungă în celulele de izolare în absența altei alternative.

- (vi) **Se va asigura tratament medical acolo unde este necesar**, inclusiv consiliere psihologică. Persoanele aflate în custodie publică ce au nevoie de îngrijire medicală trebuie transferate în unități adecvate sau tratate la fața locului, acolo unde există astfel de facilități. Persoanelor luate în custodie publică trebuie să li se ofere un consult medical cât mai repede cu putință după sosire, realizat de cadre medicale competente. Pe durata custodiei publice, persoanele afectate de această măsură trebuie să beneficieze de o evaluare periodică a sănătății lor fizice și mentale. Multe dintre persoanele aflate în custodie publică suferă efecte psihologice și fizice ca urmare a aplicării acestei măsuri, iar astfel de evaluări periodice trebuie să aibă loc chiar dacă ele nu prezintă simptome la sosire. Acolo unde apar motive de îngrijorare medicală sau mentală la sosire sau ulterior, persoanele afectate trebuie să beneficieze de îngrijire și tratament adecvat, inclusiv analiza oportunității de a fi eliberate.
- (vii) Solicitanții de azil aflați în custodie publică trebuie să poată să țină **legătura periodic** cu (inclusiv prin telefon sau internet, dacă este posibil) și să primească vizita **rudelor, prietenilor, precum și a reprezentanților organizațiilor religioase, internaționale și/sau neguvernamentale**, dacă doresc. Accesul la și al UNHCR trebuie de asemenea asigurat. Trebuie făcute demersuri pentru ca astfel de vizite să fie posibile. Aceste vizite vor avea de regulă loc într-un cadru privat, exceptând situația când există motive de siguranță sau securitate care impun altceva.
- (viii) Oportunitatea de a face **exerciții fizice** prin intermediul activităților zilnice recreative de interior și exterior trebuie să fie de asemenea pusă la dispoziție, la fel și accesul la spații exterioare, inclusiv la aer proaspăt și lumină naturală. Activitățile dedicate femeilor și copiilor, și care iau în considerare factorii culturali, sunt de asemenea necesare.⁹²
- (ix) Dreptul de a **practica religia** trebuie respectat.
- (x) Nevoile primare cum ar fi un pat, lenjerie de pat adecvată climei, dușuri, produse de igienă și haine curate trebuie să le fie satisfăcute solicitanților de azil. Aceștia trebuie să aibă dreptul de a-și purta propriile haine și de a se bucura de intimitate la dușuri și toaletă, în conformitate cu modul de gestionare a securității în respectiva unitate.

- (xi) Se vor asigura **alimente cu o valoare nutritivă** corespunzătoare vârstei, stării de sănătate și contextului cultural/religios. Vor fi disponibile diete speciale pentru femeile însărcinate și care alăptează.⁹³ Spațiile în care hrana este preparată și consumată vor respecta regulile primare de igienă și curățenie.
- (xii) Solicitanții de azil vor avea **acces la materiale de lectură și la informații în timp util**, ori de câte ori este posibil (spre exemplu ziare, internet, televizor).
- (xiii) Solicitanții de azil trebuie să aibă acces la **educație și/sau formare profesională, corespunzător cu durata șederii lor**. Copiii, indiferent de statutul sau durata șederii lor, vor avea acces cel puțin la educație primară.⁹⁴ De preferat, educația copiilor va fi asigurată în afara centrelor, în școlile locale.
- (xiv) Transferul frecvent al solicitanților de azil dintr-un centru de custodie publică în altul trebuie evitat, în principal pentru că astfel se îngreunează accesul și posibilitatea de a contacta un reprezentant legal.
- (xv) Trebuie să existe un **mecanism nediscriminatoriu de reclamații** (sau procedură de depunere a plângerilor),⁹⁵ prin care reclamațiile să poată fi depuse direct sau în condiții de confidențialitate la autoritatea care asigură custodia publică, precum și la orice altă autoritate independentă sau de supraveghere. Procedurile pentru depunerea reclamațiilor, inclusiv termenele și procedurile de apel, trebuie să fi afișate și puse la dispoziția persoanelor aflate în custodie publică în diferite limbi.
- (xvi) Întregul personal care lucrează cu persoane aflate în custodie publică trebuie să beneficieze de **instruire corespunzătoare**, inclusiv pe probleme de azil, violență sexuală și bazată pe gen,⁹⁶ identificarea simptomelor traumelor și/sau stresului, precum și standardele în materie de refugiați și drepturile omului în legătură cu custodia publică. Raportul dintre personal și numărul persoanelor aflate în custodie publică trebuie să respecte standardele internaționale, iar codurile de conduită trebuie semnate și respectate.
- (xvii) În ceea ce privește contractorii privați, solicitarea acestora să respecte obligația statutară de a lua în considerare bunăstarea persoanelor aflate în custodie publică a fost inclusă în rândul bunelor practici. Cu toate acestea, este evident faptul că autoritățile naționale responsabile nu își pot externaliza obligațiile prevăzute de dreptul internațional al

refugiaților și al drepturilor omului și rămân răspunzătoare ca și prevede a dreptului internațional. În consecință, statele trebuie să se asigure că pot superviza în mod efectiv activitățile contractorilor privați, inclusiv prin intermediul unei monitorizări independente adecvate și a mecanismelor de atragere a răspunderii, inclusiv rezilierea contractelor și a altor aranjamente de colaborare acolo unde obligația de diligență nu este dusă la îndeplinire.⁹⁸

- (xviii) Copiii născuți în custodie publică vor fi înregistrați imediat după naștere în conformitate cu standardele internaționale și li se vor elibera certificate de naștere.⁹⁹

LINIA DIRECTOARE 9:

Circumstanțele specifice și nevoile solicitanților de azil trebuie să fie luate în considerare

LINIA DIRECTOARE 9.1

Victimele traumei sau torturii

49. Datorită experienței aferente procesului solicitării azilului, și, deseori a evenimentelor traumatice care au precipitat refugierea, solicitanții de azil pot să sufere de afecțiuni psihologice, traume, depresie, anxietate, agresivitate, precum și alte consecințe fizice, psihologice și emoționale. Acești factori trebuie să fie atent cântăriți în evaluarea necesității luării în custodie publică (vezi Linia directoare 4). Victimele torturii și altor manifestări grave ce implică violență fizică, psihologică sau sexuală au de asemenea nevoie de o atenție specială și, în general, nu ar trebui să fie luate în custodie publică.
50. Custodia publică poate, iar acest lucru a fost deja demonstrat, să agraveze și chiar să cauzeze afecțiunile și simptomele menționate mai sus.¹⁰⁰ Acest lucru se poate întâmpla chiar și atunci când persoanele în cauză nu prezentau deloc astfel de simptome la momentul luării în custodie publică.¹⁰¹ Datorită consecințelor custodiei publice, evaluările inițiale și periodice ale stării fizice și mentale a persoanelor afectate sunt necesare și trebuie realizate de personal medical calificat. Aceste persoane trebuie să beneficieze de tratament adecvat și se vor prezenta rapoarte medicale periodice în cadrul revizuirilor periodice a măsurii custodiei publice.

Copiii

51. Principiile generale aferente custodiei publice detaliate în prezentul Ghid se aplică *a fortiori* copiilor,¹⁰² care, în principiu, nu ar trebuie să fie luați niciodată în custodie publică. Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului (CRC) prevede anumite obligații internaționale în legătură cu copiii și stabilește un număr de principii directoare în legătură cu protecția copilului:

- **interesul superior al copilului** va fi considerentul primar în toate acțiunile care afectează copiii, inclusiv copiii solicitanți de azil și refugiați (Articolul 3 coroborat cu Articolul 22, CRC);
- **Nu se va face discriminare** pe motiv de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinii politice sau de altă natură, origine națională, etnică sau socială, proprietate, dizabilități, statut dobândit prin naștere sau altfel, sau pe baza statutului, activităților, opiniilor exprimate sau crezurilor părinților, reprezentantului legal sau membrilor familiei copilului (Articolul 2, CRC);
- Fiecare copil are **dreptul fundamental la viață, supraviețuire și dezvoltare** în măsura maximă posibilă (Articolul 6, CRC);
- Copiilor trebuie să li se asigure **dreptul de a-și exprima în mod liber opiniile**, iar aceste opinii vor fi luate în considerare ținându-se cont de vârsta și gradul de maturitate ale copilului (Articolul 12, CRC);
- Copiii au dreptul de **unitatea familiei** (printre altele, Articolele 5, 8 și 16, CRC), precum și dreptul de a nu fi separați de părinții împotriva voinței lor (Articolul 9, CRC). Articolul 20(1) al CRC stabilește că un copil privat temporar sau permanent de mediul său familial sau care, pentru protejarea intereselor sale, nu poate fi lăsat în acest mediu are dreptul la **protecție și asistență speciale** din partea statului.

- Articolul 20(2) și (3) al CRC impune statelor părți să asigure **protecție alternativă acestui copil**, în conformitate cu legislația națională. Această protecție va include, printre altele, plasament familial, sau, dacă se dovedește necesar, plasarea în instituții corespunzătoare de îngrijire a copiilor. Analiza opțiunilor va acorda atenția cuvenită caracterului dezirabil al continuării creșterii copilului și contextului etnic, religios, cultural și lingvistic al copilului.
- Articolul 22 al CRC solicită statelor părți să ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura un copil care caută să obțină statutul de refugiat sau care este considerat refugiat, fie că este singur sau însoțit, beneficiază de **protecție și asistență corespunzătoare**;
- Articolul 37 al CRC solicită statelor părți să se asigure că **la măsura luării în custodie publică a copiilor se va recurge doar în ultimă instanță și doar pentru cea mai scurtă perioadă de timp**;
- Atunci când separarea unui copil sau a copiilor de părinți nu poate fi evitată în contextul custodiei public, atât părinții, cât și copiii au dreptul să primească informații esențiale din partea statului despre locul unde se află ceilalți, exceptând cazul în care aceste informații ar aduce prejudicii bunăstării copilului (Articolul 9(4), CRC).

52. Per ansamblu, interacțiunile cu copiii solicitanți de azil, inclusiv copiii din familii, vor fi guvernate de o etică generală a protecției - nu forțări, ce pune pe primul loc considerentul interesului superior al copilului. Vulnerabilitatea extremă a copiilor va prevala asupra statutului de „străin ilegal”.¹⁰⁴ Statele trebuie să *„utilizeze, în cadrul propriilor sisteme de protecție a copilului, proceduri adecvate de determinare a interesului superior al copilului, care să faciliteze participarea corespunzătoare a copilului, fără discriminare, în care opiniile copilului să fie luate în considerare în conformitate cu vârsta și gradul de maturitate al acestuia, care să implice decidenții cu diferite expertize și în care toți factorii relevanți sunt puși în balanță în evaluarea celei mai bune opțiuni.”*¹⁰⁵

53. Toate aranjamentele corespunzătoare de îngrijire alternativă trebuie să fie avute în vedere în cazul **copiilor care își însoțesc părinții**, în principal datorită efectelor vătămătoare dovedite ale custodiei publice asupra bunăstării copiilor, inclusiv asupra dezvoltării lor fizice și mentale. Custodia publică a copiilor împreună cu părinții lor sau cu persoanele care îi au în îngrijire trebuie să pună în balanță, printre altele, dreptul la familie și la viața privată a familiei în ansamblu, caracterul corespunzător al unităților de custodie publică pentru copii,¹⁰⁶ și interesul superior al copilului.

54. Ca și regulă generală, **copiii neînsoțiți sau separați** nu trebuie să fie luați în custodie publică. Custodia publică nu poate fi justificată doar de faptul că un copil este neînsoțit sau separat, sau doar pe baza statutului migrator sau de rezidență al acestuia.¹⁰⁷ Ori de câte ori este posibil, ei trebuie să fie dați în grija membrilor familiei care își au deja domiciliul în țara de azil. Atunci când acest lucru nu este posibil, aranjamente alternative de îngrijire, cum ar fi plasamentul familial sau în centre de plasament, trebuie să fie făcute de autoritățile competente de îngrijire a copilului, care să asigure supravegherea corespunzătoare a acestuia. Centrele de plasament sau plasamentele familiale trebuie să asigure dezvoltarea corespunzătoare a copilului (fizică și mentală), deși se vor avea în vedere și alte posibile soluții pe termen lung.¹⁰⁸ Obiectivul primar va fi întotdeauna interesul superior al copilului.
55. Asigurarea unei evaluări corecte în funcție de vârsta copiilor solicitanți de azil este o provocare aparte în multe circumstanțe, care necesită aplicarea unor metode adecvate de evaluare care să respecte standardele drepturilor omului.¹⁰⁹ Evaluări inadecvate vârstei pot duce la luarea arbitrară în custodie publică a copiilor.¹¹⁰ Ele pot să ducă și la cazarea adulților împreună cu acești copii. Trebuie să se asigure posibilități de cazare care să ia în considerare aspectele legale de vârstă și gen.
56. Copiii care sunt luați în custodie publică vor beneficia de aceleași **garanții procedurale minime** ca și adulții, dar acestea trebuie să fie adaptate la nevoile specifice ale acestora (vezi Linia directoare 9). Un **reprezentant legal independent și calificat, precum și un consilier juridic** vor fi numiți pentru copiii separați sau neînsoțiți.¹¹¹ Pe durata custodiei publice, copiii au **dreptul la educație** care, în mod ideal, va avea loc în afara unităților de custodie publică pentru a se facilita continuarea educației și după eliberare. Se vor face aranjamente pentru **recreere și joacă, inclusiv cu alți copii**, un aspect esențial pentru dezvoltarea mentală a copilului, care reduce nivelul de stres și efectele traumelor (vezi și Linia directoare 8).
57. Toate eforturile, inclusiv prioritizarea procesării cererii de azil, trebuie depuse pentru a asigura eliberarea imediată a copilului din custodie publică și plasarea acestuia în alte forme adecvate de cazare.¹¹²

LINIA DIRECTOARE 9.3

Femeile

58. Ca și regulă generală, femeile însărcinate și cele care alăptează, ambele categorii având nevoi speciale, nu trebuie luate în custodie publică.¹¹³ Aranjamentele alternative pentru acestea trebuie să ia în considerare nevoile speciale ale femeilor, inclusiv protecția împotriva violenței sexuale și pe bază de gen și exploatării.¹¹⁴ Alternativele la custodia publică trebuie urmate mai ales atunci când nu sunt disponibile unități separate pentru femei și/sau familii.
59. Atunci când măsura custodiei publice pentru femeile solicitante de azil nu poate fi evitată, vor fi necesare facilități și materiale speciale pentru satisfacerea nevoilor speciale de igienă ale femeilor.¹¹⁵ Se va promova utilizarea gardienilor femei.¹¹⁶ Întregul personal însărcinat să lucreze cu femeile luate în custodie publică va beneficia de instruire în ceea ce privește nevoile specifice genului și drepturile omului la care femeile sunt îndreptățite.¹¹⁷
60. Femeile solicitante de azil aflate în custodie publică și care semnalează abuzuri vor beneficia imediat de protecție, asistență și consiliere, iar cererilor lor vor fi investigate de autorități competente și independente, cu respectarea întocmai a principiului confidențialității, inclusiv în situația în care femeile se află în custodie publică împreună cu soțul/partenerul/alte rude. Măsurile de protecție trebuie să ia în considerare în mod aparte riscul represaliilor.¹¹⁸
61. Femeile solicitante de azil aflate în custodie publică care au fost supuse abuzurilor sexuale trebuie să beneficieze de consiliere medicală adecvată, inclusiv atunci când acestea se soldează cu o sarcină, și vor beneficia de îngrijire medicală fizică și mentală, asistență și consiliere juridică gratuită.¹¹⁹

LINIA DIRECTOARE 9.4

Victimele sau posibilele victime ale traficului de persoane

62. Prevenirea traficului de persoane sau a repetării acestuia nu poate fi folosit drept argument în favoarea custodiei publice, decât dacă acest lucru se justifică într-un anumit caz (vezi Linia directoare 4.1). Alternativele la custodia publică, inclusiv locuințe sigure și alte aranjamente de îngrijire, sunt uneori necesare pentru aceste victime sau posibile victime, inclusiv și în special pentru copii.¹²⁰

LINIA DIRECTOARE 9.5

Solicitanții de azil cu dizabilități

63. Solicitanții de azil cu dizabilități trebuie să se bucure de drepturile incluse în prezentul Ghid fără discriminare. Acest lucru poate să impună statelor să realizeze „spații de cazare adecvate” sau să modifice politicile și practicile privind custodia publică pentru a satisface cerințele și nevoile specifice ale acestora.¹²¹ Un proces rapid și sistematic de identificare și înregistrare a acestor persoane este necesar pentru a se evita custodia publică arbitrară;¹²² iar aranjamentele alternative trebuie să fie personalizate nevoilor specifice ale acestui grup, cum ar fi raportarea prin telefon pentru persoanele cu impedimente fizice. Ca și regulă generală, solicitanții de azil cu probleme fizice, mentale, intelectuale și senzoriale pe termen lung¹²³ nu trebuie să fie luați în custodie publică. În plus, procedurile de imigrație trebuie să fie accesibile persoanelor cu dizabilități, inclusiv atunci când sunt necesare pentru a facilita drepturile acestora la libertate de mișcare.¹²⁴

LINIA DIRECTOARE 9.6

Solicitanți de azil vârstnici

64. Solicitanții de azil vârstnici pot avea nevoie, datorită vârstei lor, vulnerabilității, mobilității reduse, stării de sănătate psihologică și fizice sau altor condiții, de îngrijire și asistență speciale. În lipsa acestei îngrijiri și asistențe, luarea lor în custodie publică poate deveni ilegală. Aranjamentele alternative trebuie să ia în considerare circumstanțele lor particulare, inclusiv bunăstarea fizică și mentală.¹²⁵

LINIA DIRECTOARE 9.7

Solicitanții de azil care sunt lesbiene, homosexuali, bisexuali, transsexuali sau intersexuali

65. Se impune luarea de măsuri pentru a se asigura că orice măsură de luare în custodie publică a solicitanților de azil care sunt lesbiene, homosexuali, bisexuali, transsexuali sau intersexuali nu îi expune pe aceștia la riscul violențelor, relelor tratamente sau abuzurilor fizice, mentale sau sexuale, că aceștia beneficiază de îngrijire medicală corespunzătoare și consiliere, acolo unde este cazul, că personalul implicat și toți oficialii din sectorul public și privat care sunt angajați în centrele de custodie publică sunt instruiți și calificați în ceea ce privește standardele internaționale în materie de drepturile omului și principiile egalității și nediscriminării, inclusiv în legătură cu orientarea sexuală sau identitatea de gen.¹²⁶ Atunci când nu se poate asigura securitatea pe durata custodiei publice, eliberarea sau recurgerea la alternative la custodia publică trebuie să fie avute în vedere. În acest sens, izolarea nu este o modalitate potrivită de a gestiona sau asigura protecție acestor persoane.

LINIA DIRECTOARE 10:

Custodia publică trebuie să fie supusă monitorizării independente și inspecției

66. Pentru a se asigura că sistemele de custodie publică în contextul imigrației respectă principiile legale internaționale, este important ca centrele de custodie publică în contextul migrației să fie supuse analizei și monitorizării de către instituții și organisme naționale și internaționale independente.¹²⁷ Acest lucru poate să implice vizite periodice ale persoanelor aflate în custodie publică, respectarea principiilor confidențialității și intimității sau vizite de inspecție neanunțate. În conformitate cu obligațiile asumate prin tratat și cu standardele relevante în materie de protecție internațională, accesul de către UNHCR¹²⁸ și alte organisme relevante internaționale și regionale care au mandate în legătură cu custodia publică sau tratamentele umane¹²⁹ trebuie să fie făcut posibil. Accesul la actorii societății civile și la ONG-uri în scopul monitorizării trebuie de asemenea facilitate, după cum este necesar. Evaluarea și monitorizarea independente și transparente sunt de asemenea fațete importante ale oricărui program alternativ.¹³⁰
67. În ceea ce privește monitorizarea condițiilor custodiei publice și tratamentul femeilor luate în custodie publică, orice organism de monitorizare trebuie să aibă în componența sa și femei.¹³¹

ANEXA A

Alternative la custodia publică

Există o plajă largă de alternative la custodia publică, conform enumerării de mai jos. Unele sunt folosite combinate, iar după cum indică textul principal al Ghidului, unele impun restricții mai mari asupra libertății sau libertății de mișcare decât altele. Lista de mai jos nu este una exhaustivă.

- (i) **Predarea documentelor:** Solicitanților de azil li se poate cere să își predea documentele de identitate și/sau călătorie (cum ar fi pașapoartele). În aceste cazuri, persoanelor trebuie să li se elibereze documente înlocuitoare care să autorizeze șederea lor pe teritoriu și/sau eliberarea în comunitate.¹³²
- (ii) **Condiții de prezentare la autorități:** Prezentarea periodică la autoritățile de imigrare sau alte autorități (spre exemplu, la poliție) poate fi o condiție impusă unor solicitanți de azil pe durata procedurii de determinare a statutului. Această prezentare poate fi una periodică sau programată în jurul datelor audierilor și/sau altor programări oficiale. Raportarea poate să fie făcută și către un ONG sau un contractor privat în cadrul aranjamentelor de supraveghere în comunitate (vezi vii).

Cu toate acestea, condiții de raportare/prezentare prea oneroase pot duce la refuzul de a coopera și pot face ca anumite persoane dispuse să coopereze să acționeze opus. Dacă prezentarea la autorități impune, spre exemplu, ca o persoană și/sau familia acesteia să călătorească distanțe lungi și/sau pe propria cheltuială, atunci această cerință poate fi un obstacol în calea cooperării datorită imposibilității de a satisface condițiile și va reprezenta un act injust de discriminare bazat pe situația economică.¹³³

- Frecvența obligațiilor de raportare va fi redusă în timp** - fie automat, fie la cerere - pentru a se asigura că aceste condiții impuse continuă să corespundă testării necesității, caracterului rezonabil și proporționalității. Orice înăsprire a condițiilor de raportare sau altor restricții suplimentare trebuie să fie proporțională cu obiectivul urmărit, și să aibă la baza o evaluare obiectivă și individualizată a riscului sporit de sustragere, spre exemplu.
- (iii) **Domiciliul impus:** Solicitanții de azil pot fi eliberați cu condiția ca ei să domicilieze la o anumită adresă sau într-o anumită regiune administrativă până la finalul determinării statutului. Solicitanților de azil li se poate solicita în plus să obțină aprobarea prealabilă dacă doresc să se mute din regiunea administrativă impusă sau să informeze autoritățile dacă își schimbă adresa de domiciliu în cadrul aceleiași regiuni administrative. Se vor depune eforturi pentru a se aproba o reședință care să faciliteze reunificarea familiei sau apropierea de rude,¹³⁴ și/sau de alte rețele de sprijin. Condițiile de reședință pot să implice și cazarea într-o facilitate desemnată de recepție sau azil, sub rezerva regulilor acestor centre (vezi iv).
- (iv) **Cazarea în centre de recepție sau azil în regim deschis sau semi-deschis:** Eliberarea în centre de recepție sau azil în regim deschis sau semi-deschis cu condiția domiciliului la respectiva adresă este o altă formă de domiciliu impus (vezi mai sus iii). Centrele în regim semi-deschis pot impune anumite reguli și regulamente pentru buna administrare a centrului, cum ar fi limitarea circulației și/sau semnarea la intrarea în sau la părăsirea centrului. Libertatea generală de mișcare în și în afara centrului trebuie însă să fie respectată pentru a se asigura că nu se transformă într-o formă de custodie publică.
- (v) **Existența unui girant/depunerea de garanții:** Un alt aranjament alternativ este reprezentat de existența unui girant care să fie responsabil de însoțirea acestora la întâlnirile oficiale și la audieri sau la orice alte raportări care au fost stabilite ca și condiții ale eliberării. Neprezentarea poate duce la sancțiuni - cel mai adesea oprirea unei sume de bani - aplicate girantului. Un girant poate fi, spre exemplu, un membru de familie, un ONG sau un grup din comunitate.

- (vi) **Eliberarea pe cauțiune/condiționată:** Această alternativă permite solicitanților de azil care se află deja în custodie publică să solicite eliberarea pe cauțiune. Oricare dintre condițiile menționate mai sus la punctele (ii)-(v) pot fi impuse. Pentru ca opțiunea cauțiunii să fie disponibilă solicitanților de azil, audierile în acest sens trebuie să fie de preferat automate. Alternativ, solicitanții de azil trebuie informați cu privire la această posibilitate, care trebuie să fie accesibilă și efectivă. Accesul la consiliere juridică este o componentă importantă în facilitarea cauțiunii. Valoarea cauțiunii trebuie să fie una rezonabilă, dată fiind situația particulară a solicitanților de azil și să nu fie atât de mare încât să facă sistemele de cauțiune doar teoretice.

Sistemele de cauțiune și garanții au tendința să discrimineze persoanele cu fonduri limitate, sau pe cele care nu au stabilit legături anterioare cu comunitatea. Pe cale de consecință, atunci când astfel de sisteme de cauțiune și garanții există, guvernele sunt încurajate să exploreze opțiuni care nu impun predarea unor fonduri de către solicitanții de azil. Aceștia pot fi scoși pe cauțiune, de exemplu, de către un ONG - fie cu acest ONG acționând ca un girant (vezi v de mai sus) - sau în acord cu guvernul.¹³⁵ Protecțiile împotriva abuzului și/sau exploatării, cum ar fi inspecția și supravegherea, trebuie de asemenea să existe în aceste sisteme, implicând ONG-urile și alte părți. În toate cazurile, ceea ce trebuie evaluat este dacă plata unei cauțiuni sau desemnarea unui girant sunt necesare pentru asigurarea conformării în fiecare caz în parte. Solicitarea sistematică a solicitanților de azil să plătească o cauțiune și/sau să le fie desemnat un girant, în condițiile în care imposibilitatea de a face acest lucru duce la custodie publică (sau la continuarea acesteia), sugerează că sistemul este unul arbitrar și nu este adaptat la circumstanțele individuale.

- (vii) **Aranjamente de supraveghere în comunitate:** Aranjamentele de supraveghere în comunitate se referă la o plajă largă de practici în care indivizii și familiile sunt eliberate în comunitate și beneficiază de un anumit nivel de asistență și îndrumare (adică „supraveghere”). Aranjamentele de sprijin pot include asistență pentru găsirea unei locuințe, a școlilor sau unui loc de muncă la nivel local, sau, în alte cazuri, furnizarea directă de bunuri, prestații sociale sau alte servicii. Aspectul „supravegherii” poate avea loc și în unități de recepție sau azil în regim deschis sau semi-deschis, sau în birourile furnizorilor de servicii, în timp ce persoana trăiește liber în comunitate. Supravegherea poate fi o condiție a eliberării solicitantului de azil și poate implica deci prezentarea directă la furnizorul de servicii sau, alternativ, la autoritățile de imigrare sau alte autorități relevante separat (vezi ii).

Supravegherea poate fi și opțională, astfel încât persoanele să fie informate despre serviciile pe care le au la dispoziție fără a fi însă obligați să participe la ele. Supravegherea în comunitate poate implica și management de caz (vezi următorul punct).

Măsuri complementare și alte considerente

Managementul de caz

Managementul de caz a fost identificat drept o componentă importantă în numeroase politici și programe de succes de alternative la custodia publică și este în plus și o caracteristică a sistemelor de azil considerate bune. Managementul de caz este o strategie menită să sprijine și să gestioneze indivizii și cererile lor de azil în timp ce statutul lor este soluționat, cu accent pe un proces decizional fundamentat, soluționarea rapidă și justă a statutului și ameliorarea mecanismelor de a face față situației și a bunăstării persoanelor.¹³⁶ Aceste politici au condus la o implicare constructivă în procesul de azil și la îmbunătățirea ratelor de conformare/cooperare.

Managementul de caz este parte a procesului de integrare, ce începe într-o etapă preliminară a procesului de azil și continuă până la acordarea statutului de refugiat sau a șederii legale sau până la punerea în aplicare a măsurii deportării. Conceptul este că fiecărui solicitant de azil îi este alocat un „manager de caz” care este responsabil de întreg cazul, inclusiv furnizarea de informații clare și unitare și de consiliere cu privire la procesul de azil (precum și la alte procese de migrație și/sau returnare, după caz), precum și despre condițiile eliberării lor și consecințele refuzului de a coopera. Acesta este un proces autonom, dar a fost identificat și ca un element al unei alternative de succes la programele de custodie publică. Transparența, schimbul activ de informații și buna cooperare între toți actorii implicați au demonstrat întotdeauna că pot consolida încrederea între persoanele în cauză și îmbunătăți ratele de conformare.¹³⁷

Seturile de abilități și personalitatea personalului

Seturile de abilități și personalitatea personalului pot contribui la succesul sau eșecul alternativelor. Recrutarea și instruirea personalului trebuie să fie bine gestionate, inclusiv prin cursuri de pregătire, instruire și/sau certificate orientate.¹³⁸ Codurile de conduită sau alte reglementări cu privire la comportamentul personalului pot îmbunătăți aspectele măsurilor custodiei publice și ale alternativelor la custodia publică.

Alternativele administrate de ONG-uri sau contractori privați

În situațiile când alternativele sunt administrate de **organizații neguvernamentale sau private**, se va încheia un contract legal cu autoritatea guvernamentală relevantă și acesta va fi supus monitorizării periodice a conformității de către guvern, inspectorate naționale independente și/sau organizații sau organisme internaționale (cum ar fi UNHCR). Contractul trebuie să stabilească rolurile și responsabilitățile fiecărui organism, precum și mecanismele de reclamații și inspecție, și să prevadă posibilitatea rezilierii contractului dacă condițiile nu sunt respectate. Este important ca aceste contracte să nu prevadă stimulente pentru utilizarea unor măsuri mai stricte decât se impune. În ciuda rolului organizațiilor neguvernamentale sau private în gestionarea și/sau implementarea alternativelor, și deși bunele practici pot impune o responsabilitate statutară ca aceste entități să țină cont de bunăstarea persoanelor aflate în custodie publică, statul rămâne responsabil, ca și aspect prevăzut de dreptul internațional, pentru asigurarea faptului că standardele în materie de drepturile omului și refugiați sunt respectate. Este important să se rețină faptul că decizia de a impune restricții asupra libertății sau libertății de mișcare nu poate fi luată niciodată de un organism nestatal.¹³⁹

Rolul organizațiilor neguvernamentale sau private în procesul de **punere în aplicare a ordinelor de neconformare** (cum ar fi raportarea absențelor sau sustragerii către autorități pentru luarea de măsuri) diferă. Nu este însă necesar ca aceste organizații să participe și la procesul efectiv de punere în aplicare.

Note de final

1. Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (HRC), CCPR Comentariul General nr. 15: *Poziția străinilor în conformitate cu Convenția*, 11 aprilie 1968, alin. 5, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/45139acfc.html>. Vezi și *Moustaquim împotriva Belgiei*, (1991), Consiliul Europei: Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO), Cererea nr. 26/1989/186/246, alin. 43, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b7018.html> și *Vilvarajah și alții împotriva Marii Britanii*, (1991), CEDO, Cererea nr. 45/1990/236/302-306, alin. 103, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b7008.html>.
2. Vezi în special, Înalțul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați (UNHCR), Comitetul Executiv al Programului Înalțului Comisar (ExCom), *Concluzia privind recepția solicitanților de azil în contextul sistemelor individuale de azil*, nr. 93 (LIII) – 2002, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3dafdd344.html>. Toate concluziile ExCom sunt disponibile în funcție de subiect în materialul UNHCR, *O compilație tematică a concluziilor Comitetului Executiv*, ediția a VI-a, iunie 2011, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3dafdd344.html>.
3. UNHCR, *Protecția refugiaților și migrația mixtă: Planul de acțiune în 10 puncte*, februarie 2011, disponibil la <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4d9430ea2.html>.
4. A. Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternative la custodia publică” pentru solicitanții de azil, apatrizi și alți migranți*, UNHCR Seria de cercetări asupra politicilor legale și în domeniul protecției, PPLA/2011/01.Rev.1, aprilie 2011, pagina 1 („Nu există dovezi empirice conform cărora perspectiva luării în custodie publică este un obstacol în calea migrației ilegale sau descurajează persoanele să solicite azil.”) (A. Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternative la custodia publică”*), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html> așa cum a fost reformulat în materialul Națiunilor Unite, Raportul Raportorului Special pentru drepturile omului acordate migranților, François Crépeau, A/HRC/20/24, 2 aprilie 2012, alin. 8, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0bb62.html>

5. O diferențiere clară se impune între apatrizii care caută să obțină azil în alte țări și apatrizii care locuiesc în „propria” lor țară în sensul imaginat de Articolul 12(4) al *Convenției internaționale privind drepturile civile și politice*, 1966 (ICCPR). Această ultimă categorie include persoanele care sunt rezidenți obișnuiți pe termen lung al statului care este deseori și țara în care s-au născut. Aflându-se în „propria” țară, ei au dreptul de a intra și de rămâne acolo, cu implicații considerabile pentru statutul lor în conformitate cu legea națională. Regulile care guvernează motivele acceptabile pentru măsura custodiei publice vor varia între aceste două grupuri (Linia directoare 4.1). În legătură cu primul grup, se aplică motivele descrise în prezentul Ghid; cu toate acestea, astfel de justificări ale luării în custodie a apatrizilor care își au reședința în „propria” țară vor conduce în multe situații la măsuri de luare în custodie publică arbitrară și legale (inclusiv pe durată nedeterminată). Pentru mai multe informații despre custodia publică și apatrizii, vezi *Ghidul UNHCR privind apatridia nr. 2: Procedurile pentru determinarea statutului de apatrid al unei persoane*, 5 aprilie 2012, HCR/GS/12/02, alin. 59-62, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f7dafb52.html>.
6. Formularea „persoane despre care se constată că nu au nevoie de protecție internațională” este înțeles ca făcând referire la persoane care au căutat să obțină protecție internațională și despre care, în urmă analizei cererilor lor în cadrul unor proceduri juste, se constată că nici nu îndeplinesc criteriile pentru acordarea statutului de refugiat prevăzute de *Convenția din 1951, nici nu au nevoie de protecție internațională în conformitate cu alte obligații internaționale sau cu legea națională*; vezi UNHCR, ExCom, *Concluzia privind returnarea persoanelor despre care se constată că nu au nevoie de protecție internațională*, nr. 96 (LIV) – 2003, preambul alin. 6, disponibil la: <http://www.unhcr.org/3f93b1ca4.html>.
7. Vezi nota 22 de mai jos.
8. *Guzzardi împotriva Italiei*, (1980), CEDO, Cererea nr. 7367/76, alin. 93, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502d42952.html>
9. *Amuur v. Franței*, (1996), CEDO, Cererea nr. 19776/92, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b76710.html>.
10. Vezi spre exemplu *Guzzardi împotriva Italiei*, nota 8 de mai sus.
11. Vezi spre exemplu *Medvedyev împotriva Franței*, (2010), CEDO, Cererea nr. 3394/03, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502d45dc2.html> și *J.H.A. împotriva Spaniei*, Comitetul Națiunilor Unite împotriva Torturii (CAT), CAT/C/41/D/323/2007, 21 noiembrie 2008, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
12. Custodia publică „extraterritorială” se referă, printre altele, la transferul și luarea în custodie publică a solicitanților de azil pe teritoriul altei țări, inclusiv pe baza unui acord cu statul respectiv. Responsabilitatea statului care trimite persoana cu privire la standardelor în materie de drepturile omului în respectivul loc al custodiei publice va depinde de o gamă de factori; vezi spre exemplu, UNHCR *Opinia consultativă privind aplicarea extraterritorială a obligațiilor de nereturnare prin Convenția privind statutul refugiaților din 1951 și Protocolul la aceasta din 1967*, 26 ianuarie 2007, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/45f17a1a4.pdf>.

13. Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternativele la custodia publică“*, nota 4 de mai sus, Figura 1.
14. Articolul 1(A)(2), *Convenția privind statutul refugiaților din 1951* (Convenția din 1951) cu modificările aduse de *Protocolul privind statutul refugiaților din 1967*.
15. Vezi în special Articolul I(2) al *Convenției care guvernează aspecte specifice ale problemei refugiaților în Africa*, 1969 (Convenția OAU); Concluzia nr. 3, Declarația de la Cartagena privind refugiații, Colocviu pe tema protecției internaționale a refugiaților în Africa Centrală, Mexic și Panama, 1984 (Declarația de la Cartagena din 1984).
16. Vezi în special Uniunea Europeană, *Directiva Consiliului 2011/95/UE din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (revotată)*, 20 decembrie 2011, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html> ; Uniunea Europeană, *Directiva Consiliului 2001/55/CE din 20 iulie 2001 privind standardele minime pentru acordarea protecției temporare, în cazul unui aflus masiv de persoane strămutate, și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre pentru primirea acestor persoane și suportarea consecințelor acestei primiri*, 7 august 2001, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
17. Articolul 1 al *Convenției privind statutul apatrizilor din 1954* (Convenția privind apatridia din 1954). Vezi mai departe *Ghidul UNHCR privind apatridia nr. 1: Definiția „apatridului“ din Articolul 1(1) la Convenției privind statutul apatrizilor din 1954*, 20 februarie 2012, HCR/GS/12/01, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f4371b82.html> .
18. Articolul 1(A)(2), al doilea alineat, Convenția din 1951.
19. Articolul 14, Declarația Universală a Drepturilor Omului, 1948 (UNHR); Articolul 22 (7) ACHR; Articolul 12(3), ACHPR; Articolul 27, *Declarația Americană a Drepturilor și Îndatoririlor Omului*, 1948 (ADRDM); Articolul 18, *Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene*, 2000 (CFREU).
20. Articolul 31, Convenția din 1951.
21. Vezi spre exemplu Articolele 3 și 9, UDHR; Articolul 4, ICCPR; Articolele 1 și 25, ADRDM; Articolul 6, ACHPR; Articolul 7 ACHR; Articolul 5, ECHR; Articolul 6, CFREU.

22. Vezi spre exemplu Articolul 12, ICCPR, acoperă dreptul la libertate de mișcare și la alegerea domiciliului pentru persoanele care au ședere legală pe un teritoriu, precum și dreptul de a părăsi orice țară, inclusiv pe cea proprie. Vezi de asemenea Articolul 12, *Carta Africană a Drepturilor Omului și Popoarelor*, 1981 (ACHPR); Articolul 22, Convenția Americană a Drepturilor Omului, 1969 (ACHR); Articolul 2, *Convenție pentru protejarea drepturilor omului și libertăților fundamentale* (cu modificările ulterioare), 1950 (ECHR); Articolul 2, Protocolul nr. 4 la ECHR, pentru *Garantarea anumitor drepturi și libertăți, altele decât cele deja incluse în Convenție și Primul Protocol la aceasta*, 1963; Articolul 45, CFREU.
23. Vezi UNHCR ExCom, *Concluzie privind custodia publică a refugiaților și solicitanților de azil*, nr. 44 (XXXVII) –1986, alin. (b), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae68c43c0.html>. Vezi de asemenea, în special, UNHCR ExCom nr. 55 (XL) – 1989, alin. (g); 85 (XLIX) –1998, alin. (cc), (dd) și (ee); și 89 (LI) –2000, al treilea alineat, toate disponibile la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
24. Comitetul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului (HRC), Comentariul General nr. 18: *Nediscriminarea*, 10 noiembrie 1989, alin. 1, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/453883fa8.html>; HRC, Comentariul General nr. 15: *Poziția străinilor în conformitate cu Convenția*, nota 1 de mai sus.
25. Articolul 31(2) al Convenției din 1951 prevede: „*Statele contractante nu vor aplica, în ce privește deplasările acestor refugiați, alte restricții decât acelea care sunt necesare; aceste restricții vor fi aplicate numai până la reglementarea statutului lor de refugiați în țara respectivă sau până la obținerea admiterii în altă țară. Statele contractante vor acorda acestor refugiați un termen rezonabil și toate facilitățile necesare pentru a obține admiterea în altă țară*“. Vezi UNHCR *Consultări globale privind protecția internațională: Concluziile în rezumat asupra Articolului 31 al Convenției din 1951 - revizuit*, Masa rotundă a experților, Geneva, 8-9 noiembrie 2001 (UNHCR Concluziile în rezumat ale consultărilor globale: Articolul 31, Convenția din 1951), alin. 3, disponibil la: <http://www.unhcr.org/419c783f4.pdf>. Vezi și UNHCR *Consultări globale privind protecția internațională/runda a III-a: Recepția solicitanților de azil, inclusiv standardele de tratament, în contextul sistemelor individuale de azil*, 4 septembrie 2001, EC/GC/01/17 (UNHCR Consultările globale: Recepția solicitanților de azil), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3bfa81864.html>.
26. Articolul 26 al Convenției din 1951 prevede: „*Fiecare stat contractant va acorda refugiaților care se află legal pe teritoriul său dreptul de a-și alege locul de domiciliul și de a se deplasa în mod liber pe teritoriul său, sub rezerva oricăror reglementări aplicabile străinilor în general în același circumstanțe*“. Articolul 26 al Convenției privind statutul apatrizilor din 1954 conține o prevedere identică.

27. UNHCR, „Șederea legală” - O notă privind interpretarea, 1988, <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/42ad93304.pdf>; UNHCR Consultări globale: Recepția solicitanților de azil, nota 25 de mai sus, alin. 3, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3bfa81864.html>.
28. Spre exemplu, Articolul 9(1) al ICCPR prevede în mod explicit că: „Nicio persoană nu va fi privată de libertate, exceptând pentru motivele și în conformitate cu procedura stabilită prin lege.”
29. *Lokpo și Touré împotriva Ungariei*, (2011), CEDO, Cererea nr. 10816/10, alin. 21 (decizia finală), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4e8ac6652.html>.
30. Idem CEDO a afirmat că „În plus, trebuie să se dovedească faptul că custodia publică pe perioadă avută în vedere a fost compatibilă cu scopul respectivei prevederi, și anume să prevină privarea de libertate a persoanelor într-o manieră arbitrară”.
31. *Bozano împotriva Franței*, (1986), CEDO, Cererea nr. 9990/82, alin. 54, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4029fa4f4.html>; *H.L. împotriva Marii Britanii*, (2004), CEDO, Cererea nr. 45508/99, alin. 114, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502d48822.html>. Vezi și *Dougoz împotriva Greciei*, (2001), CEDO, Cererea nr. 40907/98, alin 55: legea trebuie să fie „suficient de accesibilă și precisă, pentru a evita toate riscurile de măsuri arbitrare”, disponibil la <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3deb8d884.html>.
32. Principiul general conform căruia legile nu trebuie să aibă un efect retroactiv este unul bine consolidat în majoritatea jurisdicțiilor, în special în ceea ce privește urmărirea penală, arestul sau custodia publică: vezi spre exemplu, Articolul 25 al ADRDM care prevede în parte că „În lci]o persoană nu poate fi privată de libertate în situațiile și în conformitate cu procedurile stabilite prin legi pre-existente.” Vezi și *Amuur împotriva Franței*, nota 9 de mai sus, alin. 53.
33. Aceasta este recomandarea Grupului de lucru al Națiunilor Unite în problema luării arbitrare în custodie publică (WGAD), *Raportul celei de-a LVI-a sesiuni a Comisiei pentru Drepturile Omului*, E/CN.4/2000/4, 28 decembrie 1999, Anexa II, Deliberarea nr. 5, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3b00f25a6.pdf>.
34. *Louled Massoud împotriva Maltei*, (2010), CEDO, Cererea nr. 24340/08, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4c6ba1232.html>.

35. Articolul 9 al ICCPR permite derogarea în situații de urgență publică sub rezerva „*strictei necesități impuse de exigențele situației*” și „*cu condiția ca aceste măsuri să nu fie în contradicție cu obligațiile asumate prin dreptul internațional și să nu implice discriminare ...*” (Articolul 4, ICCPR). De asemenea, A. împotriva Australiei, HRC, Com. Nr. 560/1993, 3 aprilie 1997, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>, care a constatat că nu există niciun motiv care să indice faptul că custodia publică a solicitanților de azil era interzisă prin dreptul cutumiar internațional (alin. 9.3).
36. *Van Alphen împotriva Olandei*, HRC, Com. Nr. 305/1988, 23 iulie 1990, alin. 5.8, disponibil la: <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/SDecisionsVol3en.pdf>.
37. *Idem* și *A împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus, alin. 9.2-9.4 (cu privire la proporționalitate).
38. Vezi spre exemplu *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus; *C. împotriva Australiei*, HRC, Com. Nr. 900/1999, 28 octombrie 2002, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3f588ef00.html>.
39. *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus, alin. 9.
40. WGAD, *Raportul celei de-a X-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, 16 februarie 2009, A/HRC/10/21, alin. 67, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0de72.html>. Unele instrumente regionale limitează în mod explicit temeiurile custodiei publice în situații de imigrație: spre exemplu Articolul 5(f) al ECHR: „*Nimeni nu poate fi lipsit de libertatea sa, cu excepția următoarelor cazuri și potrivit căilor legale: (f) dacă este vorba despre arestarea sau detenția legală unei persoane în scopul împiedicării pătrunderii ilegale pe teritoriu sau împotriva căreia se află în curs o procedură de expulzare ori de extrădare.*”
41. *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus, alin. 9.4.
42. UNHCR ExCom, *Concluzie privind custodia publică a refugiaților și solicitanților de azil*, nota 23 de mai sus, alin. (b).
43. Coaliția Internațională privind Custodia Publică (IDC), *Există alternative*, 2011, Introducerea modelului evaluării de către comunitate și plasamentului, disponibil la: <http://idcoalition.org/cap/handbook>.
44. *R (cu privire la aplicarea Suckrajh) împotriva (1) Tribunalului pentru azil și imigrare și (2) Secretarului de State al Departamentului de Interne*, EWCA Civ 938, Marea Britanie: Curtea de Apel (Anglia și Țara Galilor), 29 iulie 2011, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4e38024f2.html>.
45. UNHCR ExCom, *Concluzie privind problema cererilor pentru statutul de refugiat sau de azil evident nefondate sau abuzive*, 20 octombrie 1983, nr. 30 (XXXIV) -1983, alin. (d), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae68c6118.html>.

46. UNHCR ExCom, *Concluzie privind custodia publică a refugiaților și solicitanților de azil*, nota 23 de mai sus, alin. (b).
47. Vezi spre exemplu Concluzia UNHCR ExCom nr. 58 (XL) – 1989, *Problema refugiaților și solicitanților de azil care s-au deplasat ilegal dintr-o țară în care beneficiaseră deja de protecție*, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>. Vezi și UNHCR Concluziile în rezumat ale consultărilor globale: Articolul 31 al Convenției din 1951, nota 25 de mai sus.
48. UNHCR și Biroul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului (OHCHR), *Masă rotundă globală privind alternativele la custodia publică a solicitanților de azil, refugiaților, migranților și apatrizilor: Concluzii în rezumat*, mai 2011 (Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale), alin. 6, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4e315b882.html>. Vezi și *Ghidul UNHCR privind apatridia nr. Procedurile pentru determinarea statutului de apatrid al unei persoane*, 5 aprilie 2012, HCR/GS/12/02, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f7dafb52.html>.
49. UNHCR ExCom, *Concluzie privind custodia publică a refugiaților și solicitanților de azil*, nota 23 de mai sus, alin. (b)
50. Privind înțelesul securității naționale, vezi Comisia Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, *Principiile de la Siracusa privind limitarea și derogarea de la prevederile Convenției internaționale privind drepturile civile și politice*, 28 septembrie 1984, E/CN.4/1985/4, alineatele 29-33, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
51. Vezi spre exemplu *A. și alții împotriva Marii Britanii*, (2009), CEDO, Cererea nr. 3455/05, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/499d4a1b2.html>.
52. Vezi *Bozano împotriva Franței*, nota 31 de mai sus; *Shamsa împotriva Poloniei*, (2003), CEDO, Cererea nr. 45355/99 și 45357/99, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/402b584e4.html>; *Gonzales împotriva Spaniei*, (2008), CEDO, Cererea nr. 30643/04, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e31e42.html>, și *Amuur împotriva Franței*, nota 9 de mai sus.
53. Articolul 31, Convenția din 1951; Articolul 18(1), *Directiva Consiliului Uniunii Europene 2005/85/CE din 1 decembrie 2005 privind standardele minime cu privire la procedurile din statele membre de acordare și retragere a statutului de refugiat*, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>.
54. WGAD, *Raportul celei de-a VII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului, A/HRC/7/4*, 10 ianuarie 2008, alin. 53: „*incriminarea intrării ilegale într-o țară depășește interesul legitim al statului de a controla și reglementa imigrația ilegală și conduce la măsura nenecesară [și în consecință și arbitrară] a custodiei publice.*” disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>

55. Articolul 5 (3), ACHR; Articolul 7(2) ACHPR; Articolul 5(3) CFREU.
56. Vezi *Lokpo și Touré împotriva Ungariei*, nota 29 de mai sus; R.U. împotriva Greciei, (2011), CEDO, Cererea nr. 2237/08, alin. 94, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f2aafc42.html>. Vezi și *S.D. împotriva Greciei*, (2009), CEDO, Cererea nr. 53541/07, alin. 62, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4a37735f2.html>. CEDO a reținut că măsura custodiei publice în vederea expulzării poate fi aplicată doar după determinarea finală a cererii de azil. Vezi și UNHCR, *Opinia Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în cazul Alaa Al-Tayyar Abdelhakim împotriva Ungariei*, 30 martie 2012, Cererea nr. 13058/11, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f75d5212.html>, UNHCR, *Opinia Înaltului Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați în cazul Said împotriva Ungariei*, 30 martie 2012, Cererea nr. 13457/11, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f75d5e72.html>.
57. *Vasileva împotriva Danemarcei*, (2003), CEDO, Cererea nr. 52792/99, alin. 37, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502d4ae62.html> și *Lokpo și Touré împotriva Ungariei*, nota 29 de mai sus.
58. *C împotriva Australiei*, nota 38 de mai sus, alin. 8.2.
59. Vezi spre exemplu *Sahin împotriva Canadei, (Ministerul Cetățeniei și Imigrării)* [1995] 1 FC 214, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>. Vezi și WGAD, *Opinia nr. 45/2006*, UN Doc. A/HRC/7/4/Add.1, 16 ianuarie 2008, alin. 25, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html> și WGAD, *Opinia juridică asupra situației imigranților și solicitanților de azil*, UN Doc. E/CN.4/1999/63, alin. 69: „Posibilitatea ca un străin să beneficieze de alternative la luare în custodie administrativă.” disponibil la: http://ap.ohchr.org/documents/alldocs.aspx?doc_id=1520 și WGAD, *Raportul celei de-a XIII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, A/HRC/13/30, 15 ianuarie 2010, alin. 65, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0fa62.html>.
60. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 2.
61. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 20.

62. Aceste alte drepturi pot include: dreptul la intimitate (Articolul 12, UDHR; Articolul 17(1), ICCPR; Articolul 16(1), CRC; Articolul 11 ACHR; Articolul 5 ADRDM; Articolul 8 ECHR; Articolul 7 CFREU), dreptul la viața de familie (Articolele 12 și 16(3), UDHR; Articolul 23(1), ICCPR; Articolul 10(1) ICESCR; Articolul 12(2), Convenția din 1951 și Recomandarea B a Conferinței Plenipotențiarilor pe tema statutului refugiaților și solicitanților de azil, *Documentul final al Conferinței Plenipotențiarilor pe tema statutului refugiaților și apatrizilor*, 25 iulie 1951, A/CONF.2/108/Rev.1, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/40a8a7394.html>; Articolul 18, ACHPR; Articolul 17(1), ACHR; Articolul 6, ADPDM; Articolul 2 și 8 ECHR; Articolul 9, CFREU), interzicerea tratamentelor inumane sau degradante (Articolul 7, ICCPR; Articolul 1, CAT; Articolul 3, ECHR; Articolul 25 ADRDM; Articolul 4 CFREU; Articolul 5 ACHR; Articolul 5 ACHPR).
63. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 31.
64. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 19.
65. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 21.
66. Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternativele la custodia publică“*, nota 4 de mai sus, pagina 1.
67. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 21.
68. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 21.
69. Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternativele la custodia publică“*, nota 4 de mai sus, Coaliția Internațională privind Custodia Publică, *Există alternative, Un manual pentru prevenirea custodiei publice necesare în imigrație*, 2011, disponibil la: <http://idcoalition.org/cap/handbook/>.
70. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 24.
71. Articolul 3, Convenția din 1951; Articolul 2, UDHR; Articolul 4, ICCPR; Articolul 2(2), ICESCR; Articolul 2, CRC; Articolul 7, CMW și Articolul 5, CRPD precum și în instrumente regionale, cum ar fi Articolul 2, ADRDM; Articolul 24, ACHR; Art. 14 ECHR; Articolul 21, CFREU și Articolele 2 și 3, ACHPR.
72. Nu se pot face derogări pe motive discriminatorii: Articolul 4, ICCPR. O prevedere similară a fost identificată în Articolul 15, ECHR și în Articolul 28, ACHR. Vezi și Articolul 8 al Convenției din 1951.

73. CERD, Recomandarea generală nr. 30: *Discriminarea împotriva persoanelor care nu sunt cetățeni*, UN Doc. A/59/18, 10 ianuarie 2004, alin. 19: Comitetul CERD a făcut apel la State să respecte securitatea persoanelor care nu sunt cetățeni, în special în contextul luării arbitrare în custodie publică, și să asigure faptul că condițiile din centrele pentru refugiați și solicitanți de azil respectă standardele internaționale, disponibil la: <http://www.unhcr.ch/tbs/doc.nsf/0/e3980a673769e229c1256f8d0057cd3d>.
74. Spre exemplu, în procedurile de deportare se poate face în mod justificat deosebirea între cetățeni și persoanele care nu sunt cetățeni, în sensul că cetățenii au dreptul de domiciliu în propria lor țară și nu pot fi expulzați din aceasta: *Moustaquim împotriva Belgiei* (1991) 13 EHRR 802, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b7018.html>. Vezi și *Agee împotriva Marii Britanii* (1976) 7 DR 164 (decizie a Comisiei Europene pentru Drepturile Omului), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
75. Vezi *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus, alin. 9.2; *Mukong împotriva Camerunului*, HRC, Com. Nr. 458/1991, 21 iulie 1994, alin. 9.8, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4ae9acc1d.html>.
76. *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus, alin. 9.4; WGAD, *Raportul celei de-a XIII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, nota 59 de mai sus, alin. 61, WGAD, *Raportul celei de-a LVI-a sesiuni a Comisiei pentru Drepturile Omului*, E/CN.4/2000/4, 28 decembrie 1999, Anexa II, Deliberarea nr. 5, Principiul 7, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e10612.html>. Vezi și *Massoud împotriva Maltei*, nota 34 de mai sus.
77. WGAD, *Raportul celei de-a XIII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, nota 59 de mai sus, alin. 62. Vezi și *Ghidul UNHCR privind apatridia nr. 3: Statutul apatrizilor la nivel național*, 17 iulie 2012, HCR/GS/12/03, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
78. Articolul 9 (2), ICCPR; Articolul 7 (4), ACHR; Articolul 5 (2) ECHR și Articolul 6, ACHPR.
79. Vezi mai departe WGAD, *Raportul celei de-a LVI-a sesiuni a Comisiei pentru Drepturile Omului*, E/CN.4/2000/4, 28 decembrie 1999, Anexa II, Deliberarea nr. 5, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/3b00f25a6.pdf>.
80. Articolul 16(2), Convenția din 1951.
81. *A. împotriva Australiei*, nota 35 de mai sus și *C. împotriva Australiei*, nota 38 de mai sus.
82. Articolul 9(4), ICCPR; Articolul 7(6), ACHR; Articolul 5(4), ECHR; Articolul 25, alineatul 3, ADRDM; Articolul 7(6), ACHR; Articolul 6 citit coroborat cu Articolul 7, ACHPR; Articolul 5, ECHR. Vezi spre exemplu Articolul 2(3), ICCPR; Articolul 25, ACHR; Articolul 13, ECHR.

83. UNHCR ExCom Documentul de cameră al conferinței comitetului executiv, *Custodia publică a solicitanților de azil și refugiaților: Cadru, problematică și practici recomandate*, iunie 1999, EC/49/SC/CRP.13, Figura 2, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>
84. UNHCR ExCom, *Concluzie privind custodia publică a refugiaților și solicitanților de azil*, nota 23 de mai sus, alin. (c). Vezi mai departe UNHCR, Consultările globale: Concluziile în rezumat asupra Articolului 31 al Convenției din 1951, nota 25 de mai sus; și *I.M. împotriva Franței*, CEDO, Cererea nr. 9152/09, 2 februarie 2012, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f2932442.html>.
85. Concluzia UNHCR ExCom nr. 85 (XLIX) – 1998, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae68c6e30.html>. Vezi și WGAD, *Raportul celei de-a LVI-a sesiuni a Comisiei pentru Drepturile Omului*, E/CN.4/2000/4, 28 decembrie 1999, Anexa II, Deliberarea nr. WGAD, *Raportul celei de-a LV-a sesiuni a Comisiei pentru Drepturile Omului*, E/CN.4/1999/63, 18 decembrie 1998, alin. 69 și 70, care se referă la principiile 3, 6, 7, 8, 9 și 10.
86. Pentru mai multe informații, vezi documentul UNHCR Abordarea integratoare a aspectelor legate de vârstă, gen și diversitate, 31 mai 2010, EC/61/SC/CRP.14, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4cc96e1d2.html>.
87. *Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei* (Nr. 2), (2010), CEDO, Cererea nr. 50213/08, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html> care a reținut încălcarea Articolului 3 al Convenției Europene a Drepturilor Omului din cauza luării în custodie publică a refugiaților o perioadă mai lungă de trei luni în subsolul sediului poliției.
88. Un număr de prevederi privind drepturile omului au o relevanță aparte pentru condițiile custodiei publice, cum ar fi Articolul 7 (interzicerea torturii și tratamentelor cu cruzime, inumane sau degradante), 10 (dreptul la condiții umane în custodie publică) și 17 (dreptul la viața de familie și intimitate) ale ICCPR. Vezi și *Corpul de principii al Națiunilor Unite pentru protecția tuturor persoanelor care sunt supuse oricărei forme de custodie publică sau încarcerare*, Rezoluția Adunării Generale 43/173 din 9 decembrie 1988, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>; *Regulile Standard Minime ale Națiunilor Unite privind tratamentul deținuților*, 1955, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b36e8.html>; *Regulile Națiunilor Unite privind protecția juvenilor privați de libertate*, 1990, A/RES/45/113, 14 decembrie 1990, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3b00f18628.html>.
89. Comisia Inter-Americană pentru Drepturile Omului, *Drepturile Omului acordate Migranților, Standardele Internaționale și Directiva privind returnarea a UE*, rezoluția 03/08, 25 iunie 2008, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/488ed6522.html>; *Abdolkhani și Karimnia împotriva Turciei*, nota 87 de mai sus.
90. WGAD, *Raportul celei de-a VII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, nota 54 de mai sus.

91. *Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei*, (2010), CEDO, Cererea nr. 41442/07, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4bd55f202.html>, în care s-a reținut, printre altele, faptul că luarea în custodie publică a copiilor în facilitățile de tranzit destinate adulților nu doar că reprezenta tratament inuman sau degradant cu încălcarea Articolului 3 al ECHR, ci făcea în plus această măsură una ilegală.
92. Națiunile Unite, *Reguli pentru tratamentul femeilor prizoniere și măsuri care nu implică luarea în custodie privind femeile care au comis infracțiuni* (Regulile de la Bangkok), A/C.3/65/L.5, 6 octombrie 2010, Regula 42, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4dcbb0ae2.html>.
93. Regula 48, Regulile de la Bangkok, *idem*
94. Articolul 22, Convenția din 1951; Art. 26, UDHR; Art. 13 și 14, ICESCR; Art. 28, CRC; Art. 10, CEDAW.
95. Vezi, Adunarea Generală a Națiunilor Unite, *Declarația privind principiile de bază ale justiției pentru victimele infracțiunilor și abuzului de putere*, 29 noiembrie 1985, A/RES/40/43 disponibil la: <http://www.un.org/documents/ga/res/40/a40r034.htm>.
96. UNHCR ExCom, *Concluzie privind femeile refugiate și protecția internațională*, nr. 39 (XXXVI) – 1985, disponibil la: <http://www.unhcr.org/3ae68c43a8.html> și UNHCR ExCom, *Concluzie privind femeile și fetele supuse riscului*, nr. 105 (LVII) – 2005, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/45339d922.html>.
97. *Comitetul Consiliului Europei pentru Standardele privind Prevenirea Torturii*, decembrie 2011, disponibil la: <http://www.cpt.coe.int/en/documents/eng-standards.pdf>.
98. Națiunile Unite, *Principii directoare privind companiile și drepturile omului*, A/HRC/17/31, 21 martie 2011, alin. 5; Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 14.
99. Articolul 7(1), CRC și Articolul 24(2), ICCPR. Vezi și UNHCR ExCom, *Concluzie privind copiii refugiați*, nr. 47 (XXXVIII) – 1987, alin. (f) și (g), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae68c432c.html>; Consiliul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, *Rezoluția privind drepturile copilului*, 20 martie 2012, A/HRC/19/L.31, alin. 16(c) și 29-31, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e10f42.html>; Consiliul Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, *Rezoluția privind măsurile de înregistrare la naștere și dreptul tuturor la recunoaștere ca persoană în fața legii în orice loc*, 15 martie 2012, A/HRC/19/L.24, disponibil la: http://ap.ohchr.org/documents/dpage_e.aspx?si=A/HRC/19/L.24.
100. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 10.
101. Vezi Serviciul Iezuiților pentru Refugiați - Europa (JRS-E), *Devenind vulnerabil în custodie publică*, iunie 2010, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4ec269f62.html>.

102. În scopul prezentului Ghid, copil este definit drept „o ființă umană cu vârsta mai mică de 18 ani”, Articolul 1, Convenția Națiunilor Unite pentru Drepturile Copilului (CRC), 1990. Vezi și Regulile Națiunilor Unite pentru protecția juvenilor privați de libertate, nota 88 de mai sus.
103. UNHCR, *Determinarea interesului superior al copilului - fișă de date privind protecția și îngrijirea*, iunie 2008, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html> Ghidul UNHCR pentru determinarea interesului superior al copilului, mai 2008, alin. 20, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/48480c342.html>. *Manualul de teren al UNHCR pentru implementarea Ghidului BID al UNHCR*, noiembrie 2011, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/502e0eb02.html>. Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 8: *Cererile de azil depuse de copii pe baza Articolelor 1(A)2 și 1(F) ale Convenției din 1951 și/sau Protocolului privind statutul refugiaților din 1967*, 22 decembrie 2009, HCR/GIP/09/08 (Ghidul UNHCR privind protecția internațională cu referire la cererile de azil depuse de copii), alin. 5, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4b2f4f6d2.html>. CRC Comentariul General nr. 6: *Tratamentul minorilor neînsoțiți și al copiilor separați în afara țării lor de origine*, 1 septembrie 2005, CRC/GC/2005/6 disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/42dd174b4.html>.
104. *Muskhadzhiyeva și alții împotriva Belgiei*, nota 91 de mai sus.
105. Concluzia UNHCR ExCom nr. 107 (LVIII) – 2007, privind Copiii supuși riscului, alin. G (i), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/471897232.html>. Ghidul UNHCR privind protecția internațională în ceea ce privește cererile de azil depuse de copii, nota 103 de mai sus. Vezi și Coaliția Internațională privind Custodia Publică, *Copilăria capturată: Introducerea unui nou model de asigurare a drepturilor și libertății copiilor refugiați, solicitanți de azil și migranți ilegali afectați de custodie publică în contextul imigrației*, 2012, <http://idcoalition.org/wp-content/uploads/2012/03/Captured-Childhood-FINAL-June-2012.pdf>; IDC, *Modelul de evaluare și plasament care ia în considerare aspectele specifice ale copilului*, disponibil la: <http://idcoalition.org/ccap-5step-model/>.
106. *Popov împotriva Franței*, (2012), CEDO, Cererea nr. 39472/07 și 39474/07, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4f1990b22.html>.
107. *Idem*
108. Privind condițiile de recepție pentru copii, vezi UNCHR, Copiii refugiați: Ghidul privind protecția și îngrijirea acestora, 1994, alin. 92, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b3470.html>. WGAD, *Raportul celei de-a XIII-a sesiuni a Consiliului pentru Drepturile Omului*, nota 59 de mai sus, alin. 60: „Dată fiind disponibilitatea alternativelor la custodia publică, o situație în care măsură custodiei publice aplicată minorilor neînsoțiți respectă cerințele articolului 37(b), clauza 2, a [CRC], conform căruia la măsura custodiei publice trebuie să se recurgă doar în ultimă instanță, este greu de conceput”. *Mitunga împotriva Belgiei*, (2006), CEDO, Cererea nr. 13178/03, alin. 103, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/45d5cef72.html>.

109. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 7. *Ghidul UNHCR de politici și proceduri privind minorii neînsoțiți care caută să obțină azil*, februarie 1997, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b3360.html>. Ghidul UNHCR privind protecția internațională în ceea ce privește cererile de azil depus de copii, nota 103 de mai sus.
110. *Ghidul UNHCR de politici și proceduri privind minorii neînsoțiți care caută să obțină azil*, *idem*
111. Un adult care este familiarizat cu limbajul și cultura copilului poate reduce nivelul de stres și efecte traumei create de situația în care copilul se găsește singur într-un mediu nefamiliar.
112. Vezi CRC Comentariul General nr. 6: *Tratamentul minorilor neînsoțiți și al copiilor separați în afara țării lor de origine*, nota 103 de mai sus, alin. 61.
113. Vezi și Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
114. Măsuri speciale, spre exemplu, trebuie să fie luate pentru a proteja dreptul femeilor care au fost victime ale traficului de persoane într-o țară de a trăi în demnitate.
115. Regula 5, Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
116. Regula 19, Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
117. Regula 33(1), Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
118. Regula 25(1), Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
119. Regula 25(2), Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
120. Vezi OHCHR, *Principiile și liniile directoare recomandate cu privire la drepturile omului și traficul de persoane*, E/2002/68/Add. 1, disponibil la: <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/Traffickingen.pdf>.
121. Articolul 14, *Convenția internațională privind drepturile persoanelor cu dizabilități*, 2008 (ICRPD).
122. UNHCR ExCom, *Concluzie privind refugiații cu dizabilități și alte persoane cu dizabilități protejate și asistate de UNHCR*, nr. 110 (LXI) –2010, alin. (c), (f), (h), (j), disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4cbeaf8c2.html>.
123. Exprimare preluată din Concluzia ExCom, *idem*, preambul alin. 3.
124. Articolul 18(1)(b), ICRPD.
125. Vezi spre exemplu Articolul 17(1), *Uniunea Europeană: Consiliul Uniunii Europene, Directiva Consiliului 2003/9/CE din 27 ianuarie 2003, de stabilire a standardelor pentru primirea solicitanților de azil și a refugiaților în statele membre*, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ddcfda14.html>.

- ^{126.} *Principiile Yogyakarta privind aplicarea dreptului internațional al drepturilor omului în legătură cu orientarea sexuală și identitatea de gen*, 2006, Principiul 9: Dreptul la tratament cu demnitate pe perioada custodiei publice, disponibil la: <http://www.yogyakartaprinciples.org/index.html>.
- ^{127.} OHCHR, Capitolul V, (pp. 87-93) din *Manualul de pregătire în domeniul monitorizării drepturilor omului*, Seria de cursuri de formare profesională nr. 7, 2001, disponibil la: <http://www.ohchr.org/Documents/Publications/training7Introen.pdf>; OHCHR, *Protocolul de la Istanbul, Manual privind investigarea și consemnarea în condiții de eficacitate a torturii și tratamentelor sau pedepselor cu cruzime, inumane sau degradante*, Seria de cursuri de formare profesională nr. 8, 2001, disponibil la: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4638aca62.html>; Asociația pentru prevenirea torturii, *Monitorizarea locurilor de custodie publică: Un ghid practic*, 2004, disponibil la: <http://www.apt.ch>.
- ^{128.} Prevederile relevante ale tratatelor includ alineatul 8 al Statutului UNHCR, coroborat cu obligația statelor de a coopera cu UNHCR în exercitarea mandatului de protecție internațională, identificate în Articolele 35 și 36 ale Convenției din 1952 și Articolul 2 al Protocolului din 1967; Articolul 45, ACHRP; Uniunea Europeană, *Directiva Consiliului 2004/83/CE privind standardele minime referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de statutul de refugiat sau persoanele care, din alte motive, au nevoie de protecție internațională și referitoare la conținutul protecției acordate*, Articolul 35, disponibil la <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4157e75e4.pdf>.
- ^{129.} Există un număr de organisme internaționale, regionale și naționale care au o funcție de monitorizare sau inspecție, cum ar fi Sub-comitetul pentru Prevenirea Torturii și mecanismele naționale de prevenire înființate în conformitate cu *Protocolul Opțional la Convenția împotriva torturii*, 2002 (OPCAT). În rândul mecanismelor naționale se înscriu Mecanismele Naționale de Prevenire, Instituțiile Naționale pentru Drepturile Omului, Avocatul Poporului și/sau ONG-urile.
- ^{130.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 25.
- ^{131.} Regula 25(3), Regulile de la Bangkok, nota 92 de mai sus.
- ^{132.} Articolul 27, Convenția din 1951. Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 24.
- ^{133.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 22.
- ^{134.} Privind dreptul la viața de familie și privată, vezi nota 62 de mai sus.
- ^{135.} Edwards, *Întoarcerea la fundamente: Dreptul la libertate și securitate personală și „Alternativele la custodia publică“*, nota 4 de mai sus, pagina 1.
- ^{136.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 29.

- ^{137.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 30.
- ^{138.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 31.
- ^{139.} Concluziile în rezumat ale Mesei Rotunde Globale, nota 48 de mai sus, alin. 14.

Legături utile

	Ghidul este disponibil pe internet la adresa: http://www.unhcr.org/refworld/docid/503489533b8.html
	Pagina Refworld specializă privind custodia publică: http://www.unhcr.org/refworld/detention.html
	O compilație a concluziilor în rezumat ale întâlnirilor cu experții organizate de UNHCR: Aniversarea Convențiilor privind refugiații și apatrizii, 2010-2011: http://www.unhcr.org/4fe31cff9.html
	Pagina web a UNHCR: http://www.unhcr.org

Divizia de protecție internațională
Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru
Refugiați
Căsuța Poștală 2500
1211 Geneva 2,
Elveția

www.unhcr.org